

GRADSKI MUZEJ SISAK

**STRATEŠKI PLAN
GRADSKOG MUZEJA SISAK
2019. - 2021.**

Sisak, prosinac 2018.

Sadržaj

1. Uvod

- 1.1. Djelokrug Gradskog muzeja Sisak
- 1.2. Osobna iskaznica
- 1.3. Kronološka mapa

2. Stanje

- 2.1. Organizacijska shema Gradskog muzeja Sisak
- 2.2. Ljudski resursi
- 2.3. Prostor
- 2.4. Financiranje

3. Definiranje vizije, misije i vrijednosti

- 3.1. Vizija – željeno stanje u budućnosti
- 3.2. Misija
- 3.3. Vrijednosti ustanove u kulturi

4. Analize

- 4.1. SWOT analiza
- 4.2. PEST analiza
- 4.3. Revizija kapaciteta organizacije
  - 4.3.1. Djelatnost
  - 4.3.2. Upravljanje
  - 4.3.3. Zaposleni
  - 4.3.4. Prostor
- 4.4. Analiza dionika / analiza budućih trendova i mogućnosti razvoja

5. Strategija razvoja

- 5.1. Muzejska djelatnost
- 5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara
- 5.3. Strateški ciljevi Gradskog muzeja Sisak
  - 5.3.1. Opći ciljevi
  - 5.3.2. Posebni ciljevi u razdoblju 2019.-2021.
  - 5.3.3. Novi ciljevi razvoja

6. Implementacija strateških ciljeva kroz godišnje programe rada

- 6.1. Organizacija i upravljanje
- 6.2. Javni rad muzeja
- 6.3. Ustrojstvo i proces reorganizacije

7. Zaključak

1. Uvod

1.1. Djelokrug Gradskog muzeja Sisak

Gradski muzej Sisak je javna ustanova koja obavlja muzejsku djelatnost sakupljanja, čuvanja i istraživanja materijalne i nematerijalne baštine, njihovu stručnu i znanstvenu obradu, trajnu zaštitu te predočavanje javnosti putem izložbi i drugih obavijesnih sredstava.

Tradicija sakupljanja starina u Sisku postoji više od 150 godina, o čemu svjedoči osnivanje Arheološkog društva „Siscia“. Društvo je osnovano 1876. godine s ciljem rukovođenja arheološkim iskapanjima, skupljanja nalaza te njihova slanja u Narodni muzej u Zagrebu. Inicijativa za osnivanje muzeja potječe iz 1942. godine kada je osnovano društvo pod nazivom Muzej i knjižnica grada Siska. Godine 1945. mijenja ime u Gradski muzej. Tijekom narednih godina mijenjani su, kako naziv, tako i oblici ustroja i organizacije, a Statutom i Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu i radu Muzeja 1995. godine, promijenjen je njegov naziv u Gradski muzej Sisak čime je utvrđeno i novo područje njegovog djelovanja.

Danas Gradski muzej Sisak pripada muzejima općeg tipa s djelokrugom rada u okviru lokalne zajednice. Kao i svi muzeji općeg tipa, Gradski muzej Sisak u svom fundusu sadrži zbirke muzejskih predmeta različitih kako po vrsti prikupljene građe, tako i po razdobljima kojima pripadaju.

Temeljem Statuta i Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu i radu Muzeja 2011. godine, ustrojeni su muzejski odjeli i ustrojstvene jedinice.

Djelatnost Muzeja definirana je zakonskom legislativom vezanom uz muzeje i dijeli se na prikupljanje, čuvanje, stručnu obradu i zaštitu te predočavanje muzejske građe javnosti. Skupljanje muzejske građe je postupak stvaranja i popunjavanja zbirnog fonda muzejskim predmetima, a kriteriji skupljanja su kulturno-povijesna, umjetnička i prirodna vrijednost, jedinstvenost, rijetkost, reprezentativnost te drugi kriteriji u skladu s poslanjem Muzeja. Načini skupljanja muzejske građe jesu kupnja, darovanje, nasljeđivanje, zamjena i terensko istraživanje. Zbirke muzejskih predmeta čine skupine predmeta koje su međusobno povezane prema jednom ili više obilježja: materijalu, razdoblju, stilskim obilježjima, autoru, pokretu, temi, događaju, specifičnoj ljudskoj djelatnosti i dr.

Svaki muzej trebao bi odražavati duh i identitet zajednice u kojoj djeluje. Organizacijom stalnih i povremenih muzejsko-galerijskih izložbi, stručnih predavanja, znanstvenih skupova, kao izdavač zbornika i monografija te čitavim nizom drugih aktivnosti, Muzej aktivno sudjeluje u kreiranju kulturnog života grada Siska.

1.2. Osobna iskaznica muzeja

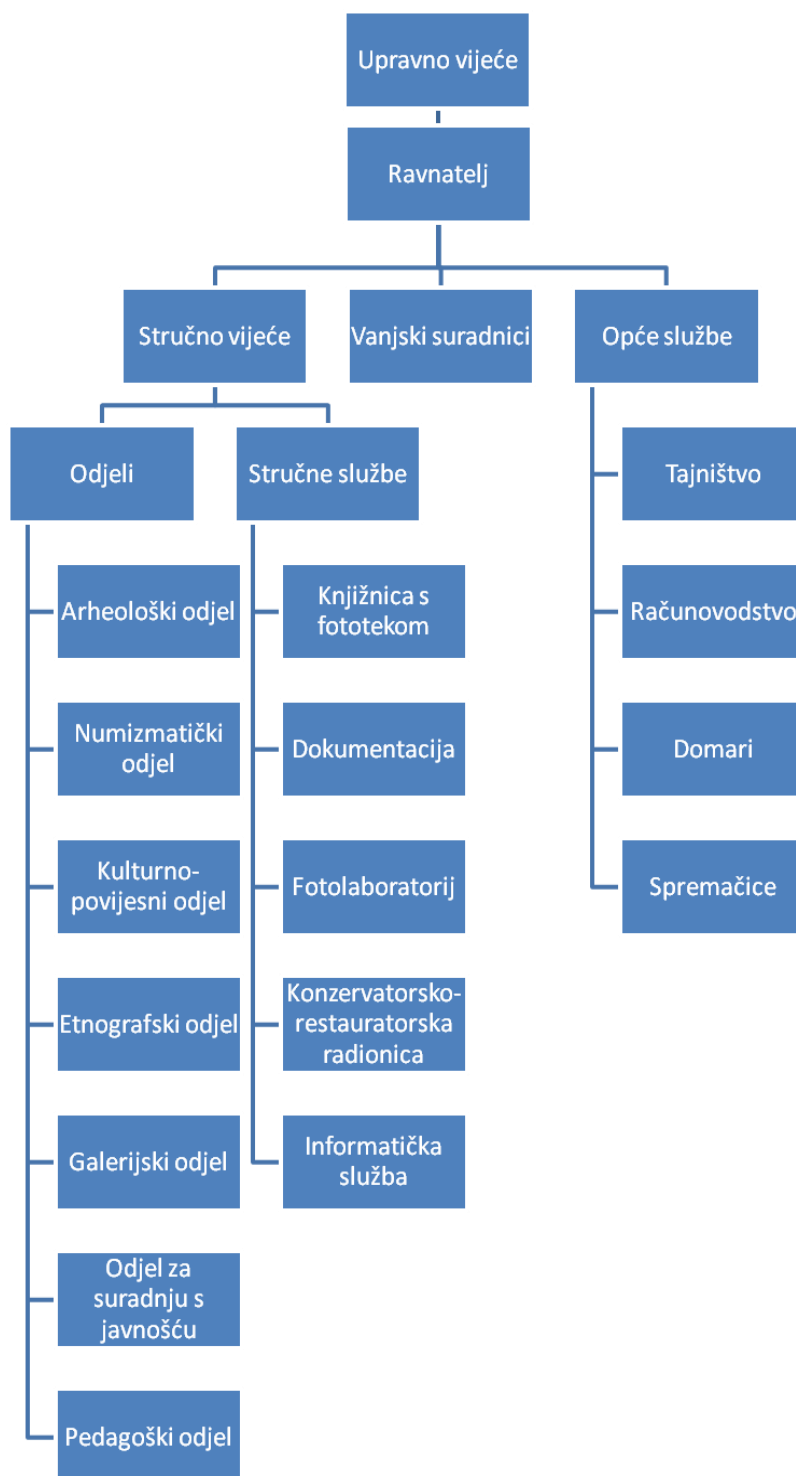
Naziv:	Gradski muzej Sisak
Adresa:	Sisak, Ulica kralja Tomislava 10
Tip muzeja:	opći
Vrsta muzeja:	gradski
Djelokrug:	lokalni
Osnivač:	Grad Sisak
Broj zaposlenika:	24
Broj stručnog osoblja:	18
Otvoren za javnost:	Ljetno radno vrijeme: od utorka do petka od 10 do 18 sati subotom i nedjeljom od 9 do 12 sati ponedjeljkom zatvoreno Zimsko radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 7,30 do 15,30

1.3. Kronološka mapa ustanove

1942. godine osnovano društvo Muzej i knjižnica grada Siska
- društvo koristi prostor zgrade Veliki kaptol
- koncem 1942. Muzej se premješta u prostor utvrde Stari grad
1945. godine društvo mijenja naziv u Gradski muzej
1951. godine Muzej se smješta u vilu Colussi (današnji Trg hrvatskih branitelja)
1951. godine u Ulici kralja Tomislava 10 uređena je „Memorijalna bravarska radionica“
1957. godine za Muzej je otkupljena zgrada u Tomislavovoj ulici 10 u Sisku
1957. godine osniva se Muzej i arhiv narodne revolucije za područje Siska, Petrinje, Gline, Kostajnice i Dvora
1964. godine Gradski muzej i Muzej i arhiv narodne revolucije spajaju se u jednu ustanovu – Muzej Sisak
- od 1965. do 1967. u sastavu Muzeja Sisak djeluje služba za zaštitu spomenika kulture koja djelovanjem obuhvaća područje Siska, Petrinje, Gline, Kostajnice, Dvora, Kutine, Ivanić Grada i Novske
1968. godine Muzeju je na korištenje dodijeljena utvrda Stari grad
1995. godine ustanova mijenja naziv u Gradski muzej Sisak

2. Stanje

2.1. Organizacijska shema Gradskog muzeja Sisak

2.2. Ljudski resursi

Zaposleni	Ime i prezime	Profil	Zvanje i vještine	Obrazovne potrebe	Motivacijski plan i plan obrazovanja	Planirani troškovi
Stručni poslovi	1. V. Čakširan	Viši kustos, ravnatelj	(od 1. do 13. VSS)	Nastavak napredovanja u muzejskoj struci (od 2 do 14 i 18 poslijediplomski studij)	Stručno napredovanje Rad na očuvanju baštinske ostavštine grada Siska.	Troškovi poslijediplomskog studija. Sudjelovanje na stručnim skupovima.
	2. K. Mrgić	Viši kustosica	(1. završen poslijediplomski studij)			
	3. D. Obradović	Viša kustosica	(14 VSS)			
	4. I. Valent	Viši kustos	(od 1 do 7, 9, 11 i 15 viša muzejska zvanja)			
	5. T. Tomaš Barišić	Viša kustosica	(od 1 do 11, 13, 15, 16 i 17 položena muzejska zvanja)			
	6. I. Baćani	Viša kustosica	(1. do 20. posjedovanje znanja rada na računalima, poznavanje stranih jezika)			
	7. R. Škrkulja	Viša kustosica				
	8. I. Plavec	Kustosica				
	9. M. Bogatić	Viši muzejski pedagog				
	10. A. Gruica	Dokumentaristica				
	11. A. Baiutti	Viša knjižničarka				
	12. V. Banić	Voditeljica marketinga				
	13. N. Peko	Restaurator				
	14. J. Kovačević	Muzejski informatičar				
	15. B. Suntešić	Viša fotografkinja				
	16. J. Sekulić	Preparator				
	17. K. Kovač	Muzejska tehničarka				
	18. P. Jelić	Kustos pripravnik				
Opći poslovi	19. B. Pernar	Računovotkinja	Propisi, zakoni	Strani jezici		Troškovi dodatne edukacije.
	20. S. Glavaš	Administrativna tajnica-blagajnica				
	21. K. Ivšić	Domar-ložać	Sposobnost za obavljanje širokog spektra tehničkih poslova.			
	22. I. Krupić	Domar				
	23. B. Milatović	Spremačica				
24. S. Skočić	Spremačica					
Nove potrebe	25.	Kustos	VSS, viša razina rada na računalu			Troškovi redovitih primanja novih djelatnika. Troškovi dodatne edukacije.
	26.	Muzejski pedagog	VSS			
	27.	Muzejski tehničar	SSS			

	28.	Spremačica	NSS			
Povremeni suradnici (napomena : Nisu navedeni svi vanjski suradnici radi brojnosti)	Ana Šegović	Grafička dizajnerica			Suradnja u visoko kvalitetnim programima	
	Alira Hrabar Oremović	Dizajnerica				
	Sven Sorić	D.i.a.				
	Saša Vagner	Lektorica				
	Dorijan Kus	Građevinar				
	Miroslav Arbutina	Fotograf.				
	Božidar Magdalenić	D.i.a.				
	Kruno Zubčić	Hidroarheolog				
	Ivana Miletić Čakširan	Dipl. arheolog i povjesničar				
	Ivan Radman-Livaja	Dipl. arheolog				
Upravno vijeće	Gordana Grbac	Istaknuti kulturni djelatnici.	Lobiranje. Upravljanje i prihvaćanje akata ustanove.			
	Ankica Tonković Vujnović					
	Danijela Tanjić					
Volonteri	10 stalnih	Studenti i zaljubljenici u baštinsku ostavštinu grada Siska.	Širok spektar znanja.		Praktični rad u muzejskoj ustanovi. Stjecanje novih znanja i iskustava.	Osiguranje logistike.
	15 povremenih					

2.3. Prostor

Prostor: Gradski muzej Sisak, Ulica kralja Tomislava 8-10	
Vlasništvo	Gradski muzej Sisak
Površina	542 m ²
Namjena	Pojedinačno zaštićeni objekt. Izložbeni prostor. Čuvaonički prostor. Radni prostor. Radionice. Suvenirnica.
Postojeće stanje	Vanjština objekata dotrajala. Unutarnji prostor nedostatan za sve vrste i oblike djelatnosti. Nepostojanje odgovarajućih mikroklimatskih uvjeta u izložbenom prostoru. Djelomično dotrajale električne instalacije. Nepristupačnost invalidnim osobama. Nedostatak parkirnog prostora.
Plan razvoja	Postavljanje novog krovišta na objektima. Obnova fasada na objektima. Zamjena stolarije. Zamjena električnih instalacija. Ugradnja opreme za kontrolu i reguliranje temperature i vlage u izložbenom prostoru. Izgradnja lapidarija u središnjem dvorišnom prostoru. Osiguranje pristupa invalidnim osobama. Osiguranje parkirnog prostora.
Očekivani rezultati	Povećanje energetske učinkovitosti zgrada. Kvalitetniji uvjeti izlaganja, prezentacije, čuvanja i zaštite muzejske građe. Zaštita zgrade kao zaštićenog kulturnog dobra. Povećanje broja svih grupa korisnika. Povećanje prihoda. Prepoznatljivost u javnosti.
Prostor: Utvrda Stari grad	
Vlasništvo	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik
Površina	3 000 m ²
Namjena	Izložbeni prostor. Radni prostor. Prostor za izvođenje scenskih događanja.
Postojeće stanje	Završena statička sanacija. Završena 1. faza konstruktivne sanacije utvrde.

	<p>Nedostatak komunalne infrastrukture. Nepostojanje sanitarnog čvora. Od 2015. godine radove na obnovi preuzeo Grad Sisak te su sva konzervatorsko-restauratorska dokumentacija i arhitektonski snimci i projekti predani Gradu Sisku koji će u narednom razdoblju nastaviti voditi započete poslove na obnovi utvrde. Započeo je postupak izrade muzeološke koncepcije te ostalih poslova vezanih uz cjelovito privođenja prostora muzejskoj svrsi.</p>
Plan razvoja	<p>Izrada projekta prezentacije. Redovito održavanje. Radovi faznog obnavljanja utvrde. Proširenje projekta prezentacije osnovnog trokuta na cjeloviti kompleks utvrde. Zaštita i očuvanje svih kulturnih i povijesnih vrijednosti. Izrada muzeološke koncepcije stalnog postava.</p>
Očekivani rezultati	<p>Prezentiranje povijesne i arhitektonske baštine. Cjelovita obnova utvrde. Funkcioniranje objekta kao muzejskog prostora tijekom cijele godine. Postavljanje stalne izložbe. Postavljanje povremenih tematskih izložbi. Povećanje broja posjetitelja. Uvrštavanje kompleksa utvrde među značajnije kulturno-turističke destinacije kontinentalne Hrvatske.</p>
Prostor: Holandska kuća	
Vlasništvo	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik
Površina	138,2 m ²
Namjena	Pojedinačno zaštićeni objekt. Info-centar industrijske baštine grada Siska.
Postojeće stanje	<p>U tijeku je obnova objekta putem projekta „Info centar industrijske baštine – Holandska kuća“. Projekt Holandska kuća obuhvaća rekonstrukciju zgrade i uređenje okoliša, opremanje digitalnom tehnologijom i proširenje turističke ponude. U sklopu Holandske kuće bit će smješten multimedijalni postav industrijske baštine, Gradska galerija Striegl, zbirka ploča i audio uređaja Velimira Krakera, Konzervatorski odjel u Sisku, multimedijalne dvorane, info pult i suvenirnica. Projekt obuhvaća i uređenje pratećih sadržaja industrijske baštine uz Kupu poput uređenja izložbenog prostora o riječnoj industrijskoj baštini na brodu Biokovo, obilježavanje dvije pješačke i dvije biciklističke staze koje će povezivati Holandsku kuću i 34 lokacije industrijske baštine u rutu dugu 25 kilometara. Partneri na projektu su Gradski muzej Sisak, Gradska galerija Striegl, Turistička zajednica Grada Siska, Lučka uprava Sisak, Sisak projekti i Konzervatorski odjel u Sisku. Vrijednost projekta je 26,6 milijuna kuna, a financiran je sredstvima Europske unije.</p>

Plan razvoja	Cjelovita rekonstrukcija zgrade, uređenje okoliša, opremanje objekta, početak rada Info centra industrijske baštine.
Očekivani rezultati	U sklopu Holandske kuće bit će smješten multimedijalni postav industrijske baštine, Gradska galerija Striegl, zbirka ploča i audio uređaja Velimira Krakera, Konzervatorski odjel u Sisku, multimedijalne dvorane, info pult i suvenirnica. Upravitelj objekta je Gradski muzej Sisak.
Prostor: Etno-selo „Ušće“	
Vlasništvo	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik
Površina	23 414 m ²
Namjena	Prostor za događanja vezana uz tradicijsku baštinu.
Postojeće stanje	U tijeku je izrada projekta etno-sela „Ušće“. Vlasništvo dva tradicijska drvena objekta.
Plan razvoja	Izrada projekta preseljenja drvenih kuća. Postavljanje objekata. Formiranje okućnica s pripadajućim gospodarskim objektima. Kontrolirani uzgoj autohtonih biljaka. Uređenje unutrašnjosti (izložbeni prostor za stalni postav te povremene izložbe, čuvaonički prostor, radni prostor, prostor za događanja). Izrada muzeološke koncepcije. Stalni postav. Tematske, povremene izložbe.
Očekivani rezultati	Formiranje prostora na kojemu će se prepoznati, očuvati i cjelovito interpretirati identitet Posavine i Pokuplja. Oživljavanje tradicijskih vrijednosti. Provođenje edukativnih programa. Stimuliranje trajnijeg boravka posjetitelja u muzeju na otvorenom. Posjetitelji kao aktivni sudionici događanja.
Prostor: Arheološki park „Sv. Kvirin“	
Vlasništvo	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik
Površina	10 000 m ²
Namjena	Arheološki park.
Postojeće stanje	Djelomično istraženo.
Plan razvoja	Sustavna arheološka istraživanja. Zaštita i konzervacija otkrivenih struktura na mjestu nalaza bez zahvata rekonstrukcije. Restauracija građe. Prezentacijski centar.
Očekivani rezultati	Prezentacija lokaliteta i pripadajućeg materijala na istom mjestu. Predstavljanje postupka i tijeka arheološkog istraživanja. Uključivanje volontera. Organiziranje edukativnih radionica. Terenska nastava. Uključivanje lokaliteta u kulturno-turističku ponudu grada.

Prostor: Arheološki lokalitet „Siscia in situ“	
Vlasništvo	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak brine o održavanju
Površina	600 m ²
Namjena	Prezentacija antičke arhitekture.
Postojeće stanje	Objekt je u dobrom stanju.
Plan razvoja	Potrebno kontinuirano održavanje.
Očekivani rezultati	Povećanje posjeta i uključivanje u kulturno-turističku ponudu grada.
Prostor: Barutana	
Vlasništvo	Gradski muzej Sisak
Površina	2 000 m ² zatvorenog prostora 4 000 m ² otvorenog prostora
Namjena	Izložbeni prostor, vanjski i unutarnji. Višenamjenski prostor.
Postojeće stanje	Objekti srednje očuvani. Nedostatak komunalne infrastrukture. Izrađena Idejna arhitektonska studija.
Plan razvoja	Izrada projektne dokumentacije. Priključenje na mrežu komunalne infrastrukture. Izrada muzeološke koncepcije.
Očekivani rezultati	Muzej Domovinskog rata i vojne povijesti. Održavanje terenske nastave.
Prostor: Muzejske čuvaonice	
Vlasništvo	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik
Površina	400 m ²
Namjena	Prostor za pohranu muzejske građe
Postojeće stanje	Objekt obnovljen. Osigurani propisani mikroklimatski uvjeti. Postavljen video nadzor, protuprovalni sustav, vatrodojavni sustav. Ne omogućava smještaj sve građe, tj. prostorno nedostatan.
Plan razvoja	Proširenje dogradnjom prema postojećem projektu.
Očekivani rezultati	Pohrana i čuvanje muzejskih predmeta sukladno propisima. Mogućnost provođenja preventivne zaštite.

2.4. Financiranje

Financiranje Gradskog muzeja Sisak odvija se kroz proračunska sredstva Osnivača te sufinanciranjem pojedinih programa i projekata sredstvima Ministarstva kulture, Sisačko-moslavačke županije te samofinanciranjem kroz vlastite djelatnosti, sponzorstvom i donacijama.

	PRIHODI	RASHODI	%
UKUPNO	4.091.451,74	4.104.184,00	100,3
1.1. Plaće - grad	2.245.524,94	2.245.524,94	100
1.2. Materijalni troškovi	831.327,80	831.747,80	100,1
▪ Grad Sisak	580.680,31	580.680,31	100
▪ Vlastita sredstva	237.655,11	238.075,11	100,2
▪ HZZ	12.992,38	12.992,38	100
1.3. Izložbena i nakladnička djelatnost	834.899,87	847.212,13	101,5
▪ Grad	297.430,30	297.430,30	100
▪ Ministarstvo kulture RH	321.000,00	333.043,40	103,8
▪ Sisačko-moslavačka županija	82.000,00	82.268,86	100,3
▪ Vlastita sredstva	134.469,57	134.469,57	100
1.4. Zaštita i očuvanje kulturne baštine	179.699,13	179.699,13	100
▪ Grad Sisak	13.838,75	13.838,75	100
▪ Ministarstvo kulture RH	99.909,82	99.909,82	100
▪ Spomenička renta	15.402,61	15.402,61	100
▪ Fondovi Europske unije	50.547,95	50.547,95	100

Planirana srednjoročna razina financiranja temelji se na pokazateljima iz 2017. godine, prema navedenim izvorima, bez predviđenih značajnijih odstupanja, što je uvjetovano stanjem proračuna Osnivača, županijskim i državnim proračunom te smanjenjem životnog standarda potencijalnih korisnika muzejskih usluga u s obzirom na ekonomsku i gospodarsku situaciju.

Imajući to u vidu ne mogu se planirati znatnija investicijska ulaganja. Ostvareni vlastiti prihodi će se disperzirati u sufinanciranje posebnih programa u skladu sa trenutnim potrebama.

3. Definiranje vizije, misije i vrijednosti ustanove

3.1. Vizija - željeno stanje u budućnosti

Vodeći se jasnom vizijom budućeg stanja Muzeja, utemeljenog na načelima održivog razvoja kulturne baštine, Muzej teži razviti i osnažiti sve segmente kulturnog djelovanja i stvaralaštva. Prema načelima održivog razvoja, kojima se uvjetuje zaštita i održivost kulturnih resursa, Muzej svoje djelovanje nastoji usmjeriti zaštiti i očuvanju muzejske građe, istodobno je koristeći kao sredstvo komunikacije, edukacije te uvođenja novih programskih sadržaja ili unapređenja postojećih.

Razvojem specifičnih programa i edukativne djelatnosti zadaća Muzeja je proširiti krug posjetitelja i poticati ih na ostvarivanje pozitivnog odnosa prema kulturnom i povijesnom naslijeđu. U skladu s tako razvijenim odnosom i mogućnostima, ostvaruje se aktivno sudjelovanje na očuvanju materijalnih i duhovnih svjedočanstava prošlosti.

Osvremenjivanjem muzejskih sadržaja i ponude, Muzej nastoji pratiti suvremene kulturne trendove te postaje jedna od glavnih kulturnih ustanova i pokretača razvoja kulturnog turizma.

Suvremenim muzeološkim pristupom, interpretacijama i sadržajnom otvorenosti Muzej postaje mjestom kako izvora informacija i znanja, tako i mjesta zabave i kreativnosti. Kontinuiranim educiranjem stručnog kadra te povezivanjem sa srodnim ustanovama na nacionalnoj i međunarodnoj razini planirana je realizacija i ostvarenje novih projekata koji će pridonijeti daljnjem razvoju muzejske djelatnosti.

3.2. Misija

Poslanje svakog muzeja jasno je definiran zadatak radi kojega je osnovan, misija koja određuje njegove elementarne vrijednosti kao kulturnog projekta. Muzej, na sebi osobit način odražava duh i način života sredine i stanovnika koji žive na području njegovog djelovanja te svoja nastojanja treba usmjeriti prema pronalaženju najboljeg načina komuniciranja s posjetiteljima najrazličitijih dobnih, obrazovnih, interesnih profila.

Temelj postojanja muzeja predstavljaju djelatnosti koje obuhvaćaju: skupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizacija u zbirke, trajno zaštićivanje muzejske građe, muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta, njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložbi te objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.

Gradski muzej Sisak, kao središnja ustanova u kulturi grada Siska, ima cilj razviti sve segmente muzejske djelatnosti, sačuvati i predstaviti dragocjenu materijalnu i nematerijalnu baštinu sisačkog kraja, naglasiti njihove specifičnosti, od razdoblja prapovijesti do

suvremenosti. Čuvajući, stručno i znanstveno obrađujući svjedočanstva povijesti, organizirajući i upotpunjavajući muzejske zbirke, komunicirajući dostignute spoznaje, prezentira prikupljena znanja i informacije o prošlosti i tradiciji, želi pobuditi interes i naglasiti ključne trenutke povijesnog razvoja, koji je bitno oblikovao suvremeni trenutak Siska. Kroz svoju djelatnost nastoji odgovoriti potrebama suvremenog društva i sredine u kojoj djeluje. Osobitu pozornost Muzej usmjerava svojoj publici, kojoj pripadaju osobe različite životne dobi, obrazovanja, interesa i svega onoga što određuje profil jednog posjetitelja, s ciljem da svaki od njih nauči nešto novo, ugodno provede vrijeme te tako postane motiviran za ponovni dolazak.

3.3. Vrijednosti ustanove u kulturi

Muzej je ustanova u službi društva i njegovog razvoja, otvoren javnosti. U njemu se sabiru, čuvaju, istražuju, komuniciraju i izlažu materijalna svjedočanstva prošlih generacija i njihove okoline, radi proučavanja i obrazovanja. On je mjesto promatranja promjena načina, oblika i mogućnosti ljudskog postojanja. Njegov je zadatak, istovremeno, usavršiti mehanizme djelovanja koji će odgovoriti na potrebe suvremenog društva i sredine u kojoj djeluje.

Novim razgraničenjem i definiranjem muzejskih zbirki, olakšat će se izrada preciznijeg plana prikupljanja građe za pojedinu od njih, ali i razrade jedinstvene politike prikupljanja ustanove, kojom trebaju biti postavljeni prioriteti popunjavanja zbirnog fonda.

Zbirke trebaju biti razmještene prema pripadajućim lokacijama. To se odnosi na prostore u kojima će, prema predviđenoj namjeni, biti postavljene određene izložbe, a dijelovi istih prostora koristit će se i kao priručne čuvaoničke prostorije pripadajućih zbirki.

Sustavno se provodi inventarizacija novopridošlih predmeta, kao i predmeta koji zbog dosadašnjih neodgovarajućih mjesta pohrane, nisu bili obuhvaćeni ovim postupkom. Inventarizaciju je nužno provesti prema Planu inventarizacije sačinjenom za razdoblje od 4 godine i, na zahtjev, dostavljenom Ministarstvu kulture.

Uz već obrazloženu potrebu proširenja čuvaoničkih prostorija, sustavno se provodi opremanje prostora u kojima su pohranjeni predmeti. Sustavno se provodi preventivna zaštita predmeta u čuvaoničkim prostorijama te se određuju prioriteti za prepariranje i restauriranje.

Javnosti najdostupniji i najvidljiviji dio muzejske djelatnosti je prezentativna djelatnost.

Za razliku od svih ostalih oblika osnovne muzejske djelatnosti u koju uvid imaju samo stručni djelatnici ustanove, izložba otvara mogućnost neposrednog kontakta posjetitelja i muzejskog predmeta koji prenosi informaciju kroz materijalni oblik i simboličko tumačenje svog postojanja. Izložbom je potrebno javnosti pružiti na uvid bogate povijesne prikaze i mnogoznačna objašnjenja i unijeti suvremenu perspektivu u povijesna istraživanja.

Uloga kustosa i postava se mijenja. Kustos mora težiti ostvarivanju aktivnog i komunikativnog, jasnog i preglednog postava u kojemu se posjetitelj pronalazi na mjestu

sudionika. U tome mu treba pomoći kombinacija klasičnih i multimedijalnih prezentacijskih tehnika.

Prilikom pripreme izložbenog projekta svaki kustos dužan je pokazati inicijativu i kreativnost, poznavanje muzejske građe odabrane za izlaganje, jasno oblikovati osnovnu ideju i poruku koju izložba prenosi te u suradnji sa stručnjacima za likovno oblikovanje, koji trebaju pomoći da se objasni i naglasi poruka što je želimo poslati, i suradnicima na tehničkom postavu, izložbu i realizirati. Uz izložbu treba pripremiti katalog, koji će uz tekstualni dio koji tematizira obrađivanu problematiku, sadržavati i katalošku obradu izlaganog materijala.

Ovo su osnovni zahtjevi svakog izložbenog projekta koje je poželjno dopuniti raznovrsnim sadržajima ostvarenim korištenjem multimedije i suvremene tehnologije.

Za zainteresirane grupe posjetitelja obavezno je osigurati stručno vodstvo kroz izložbu, bilo stalnu, bilo povremenu. Stručna vodstva potrebno je pripremiti u nekoliko varijanti, kako bi bila dostupna i razumljiva različitim, prvenstveno dobnim uzrastima posjetitelja. Za individualne posjetitelje bilo bi potrebno izraditi audio vodiče s prijevodima na dva svjetska jezika.

Uz obavezno tiskanje kataloga, plakata i pozivnica svake izložbe, nakladnička djelatnost ustanove treba se temeljiti na kontinuiranom izlaženju Godišnjaka Gradskog muzeja Sisak, stručnog časopisa u kojemu svoje radove objavljuju ne samo stručni djelatnici Muzeja već i svi stručni i znanstveni radnici koji kroz svoj rad iskazuju interes za neku od kulturno-povijesnih tema vezanih uz grad Sisak. Potrebno je zadržati postignuti kontinuitet izlaženja jednog monografskog izdanja godišnje, kojim bi bio obuhvaćen višegodišnji stručni i znanstveni rad djelatnika Muzeja. Posebnu pažnju treba posvetiti izdanjima kataloga zbirki, osobito nakon njihove reorganizacije i registracije.

Isto tako, bilo bi korisno izraditi vodič po muzeju, uključujući nove prostore i lokalitete.

Razvoj Muzeja i njegovih zbirki treba postupno usmjeravati prema digitalizaciji, koja će s vremenom postati dio osnovne djelatnosti. Njome će Muzej na novi način zadovoljiti potrebe korisnika, osnažiti komunikativnost i edukativnost. Kako je u okvirima muzejske djelatnosti u Hrvatskoj još uvijek u postupku definiranje preporučenih normi i postupaka vezanih uz digitalizaciju zbirki, nužno je pratiti događanja na ovom području, preuzeti, ali i razvijati početne modele.

Uz navedene segmente osnovne djelatnosti, potrebno je voditi brigu i o ostalim zadaćama, a to su i:

- omogućavanje stručnim i znanstvenim radnicima, studentima i učenicima dostupnost za proučavanje građe prema interesnim područjima kojima se bave
- ostvarivati suradnju s ostalim ustanovama u kulturi i kreiranje zajedničkih programa, suradnju s drugim organizacijama, javnim ustanovama, školama, muzejima

- svojim specifičnim metodama rada angažirati se u kulturno prosvjetnom radu, zbog unapređenja nastave i izvođenja terenske nastave
- pridonositi stručnom obrazovanju i usavršavanju muzejskih kadrova
- nužno je uvažavati sve razine znanja posjetitelja, razumijevanja i spoznavanja te podučavati ih i usmjeravati na razmišljanja.

4. Analize

4.1. SWOT analiza

SWOT analizom ćemo uz razmatranje sadašnjih i budućih snaga, slabosti, prilika i prijetnji u odnos staviti unutarnju i vanjsku okolinu ustanove. Ova četiri aspekta značajno utječu na poslovanje, a njihova analiza pomaže boljem razumijevanju postojećeg stanja i mogućnosti, pa se kroz proces strateškog upravljanja mogu odrediti mjere potrebne za nadilaženje slabosti i opasnosti, ali i mjere za razvoj snaga kojima se povećavaju prilike.

S (snaga)	<ul style="list-style-type: none"> - mlad i stručni kadar - mogućnost razvitka kulturnog turizma na temelju kulturne i povijesne ostavštine na području grada - povećanje broja posjetitelja iz godine u godinu - povoljan geografski položaj (blizina Zagreba) - širok spektar znanja i interesa zaposlenika - dobri međuljudski odnosi
W (slabosti)	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatak izložbenog prostora - nedostatak financijskih sredstava - neprilagođenost prostora invalidnim osobama - nedostatak parkirnih mjesta - neispunjen potencijal
O (mogućnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - mogućnost prostornog proširenja - skoro dovršenje autoceste Sisak - Zagreb - mogućnost povezivanja sa srodnim ustanovama diljem Europe - međunarodni kulturni projekti
T (prijetnje)	<ul style="list-style-type: none"> - slabo financiranje programa - neulaganje u stručno usavršavanje i edukaciju zaposlenika - zapostavljanje osnovne djelatnosti u težnji prema ostvarenju većeg udjela samofinanciranja

4.2. PEST analiza

P (političko okruženje)

Obzirom na neprikosnoven status Gradskog muzeja Sisak kao baštinske ustanove od najvećeg kulturnog značaja za cijelu sisačku regiju kao i njegov istaknut položaj na kulturnoj mapi Hrvatske, jasno je da politika na njegov opstanak i razvoj ne bi smjela, niti bitno utječe. Minimalni pozitivni ili negativni pomaci naravno postoje, ali je isto tako jasno da sinergija koja postoji između političkih tijela i uprave Muzeja uvelike zavisi i od kreativne razvojne strategije samog Gradskog muzeja Sisak te menadžerskih sposobnosti ravnatelja koji bi istu trebao kvalitetno prezentirati gradskim tijelima te Upravnom vijeću.

Ocjena – povoljno i stabilno.

E (ekonomsko okruženje)

Makroekonomsko okruženje Gradskog muzeja Sisak predstavlja likvidnost RH i sposobnost države da kroz Ministarstvo kulture regulira i potiče razvoj pojedinih kulturnih centara i institucija.

Ocjena - povoljno i stabilno.

Mikroekonomsko okruženje Gradskog muzeja Sisak prije svega predstavlja likvidnost i solventnost Grada Siska koji osigurava proračunska sredstva za održavanje redovne aktivnosti Muzeja. Osigurana proračunska sredstva ne pružaju veće mogućnosti za rast i razvoj i na njih se u tom smislu ne može znatnije računati u trogodišnjoj strategiji.

Sredstva prikupljena samofinanciranjem u velikom dijelu oslanjaju se na građane Siska kao posjetitelja Muzeja ili lokaliteta pod njegovom upravom.

Ocjena – povoljno i stabilno.

S (sociološko/demografsko/kulturološko okruženje)

Demografija

Područje grada Siska prema popisu stanovništva iz 2011. godine, ima 47768 stanovnika, od čega na užem području grada živi 33322. Prosječna je starost stanovništva je 43,5 godina, indeks starenja 141,2, a koeficijent starosti 26,2.

Nacionalni sastav stanovništva:

Hrvati:	84,97 %
Srbi:	6,43 %
Bošnjaci:	3,45 %
ostali:	5,15 %

Sociološko okruženje

Buduća kretanja razvoja naselja na području Sisačko-moslavačke županije u neposrednoj su vezi sa smanjenim demografskim potencijalom i ići će u smjeru održivog razvoja naselja i njihovog upotpunjavanja potrebnim sadržajima. Za razvoj Županije naročito je značajna konurbacijska veza Siska i Petrinje koje, iako su tradicionalno administrativno samostalne jedinice lokalne samouprave, stvarno funkcioniraju kao jako dvojno urbano središte s razmjenom urbanih funkcija.

Urbana (gradska) naselja u Županiji izdvojena su primjenom sljedećih mjerila:

1. sva naselja sjedišta upravnih gradova (bez obzira na broj stanovnika)
2. sva naselja s više od 10 000 stanovnika
3. naselja od 5 000 do 9 999 stanovnika, s 25% i više zaposlenih u naselju stanovanja, i to u sekundarnim i tercijarnim djelatnostima (u odnosu na ukupan broj zaposlenih stanovnika naselja)
4. naselja od 2 000 do 4 999 stanovnika, s 25% i više zaposlenih u naselju stanovanja, i to u sekundarnim i tercijarnim djelatnostima (u odnosu na ukupan broj zaposlenih stanovnika naselja) te s udjelom nepoljoprivrednih kućanstava (kućanstva bez poljoprivredne proizvodnje) od 50% i više.

Ostala naselja, koja ne zadovoljavaju navedene kriterije, smatraju se ruralnim i prijelaznim naseljima. U tu skupinu uključena su sela i ostala, manje ili više urbanizirana naselja u ruralnom prostoru, te suburbana naselja.

Sukladno tom modelu u Sisačko - moslavačkoj županiji je 16 naselja koja se mogu smatrati uglavnom urbaniziranim. Sva ona ne mogu se u potpunosti smatrati i gradovima, jer po svojoj funkcionalnoj strukturi i sadržajima ne zadovoljavaju sve uvjete koje ima gradsko naselje u uobičajenom smislu. Urbanizirana naselja na području Sisačko - moslavačke županije su : Sisak, Kutina, Novska, Petrinja, Popovača, Glina, Dvor, Lekenik, Sunja, Hrvatska Kostajnica, Gvozd, Hrvatska Dubica, Lipovljani, Martinska Ves, Topusko i Velika Ludina. Na temelju utvrđenog modela ustanovljeno je da od 456 naselja u Županiji, njih šesnaest ili svega oko 3,5% ima karakter prijelaznih ili urbaniziranih naselja, u kojima, sociološki gledano, prevladava gradski način života s trendom razvoja.

Sva ostala naselja na području Županije imaju prevladavajuća agrarna obilježja. Za očekivati je da će seoska naselja s većim mogućnostima agrarnog gospodarenja zadržati svoje ruralne značajke, s odgovarajućim osuvremenjivanjem života i rada u njima, dok će dio naselja izumrijeti. U godinama pojačanog industrijskog razvoja, od kraja Prvog svjetskog rata pa do 1931. godine broj stanovnika grada Siska više je nego udvostručen, pa je porastao s 4.000 na

čak 11.000 stanovnika što je odredilo karakter modernog grada Siska kao urbanog industrijskog središta koji svoj razvoj veže prvenstveno uz krupnu industriju. Kao takav, sociološki se izdvaja iz svog neposrednog okruženja. Pri osmišljavanju kulturne ponude ne smije se zanemariti ruralni karakter regije, kako u planiranju i prilagodbi specifičnih programa za te grupe posjetitelja, tako i u razvoju kulturnog turizma u sprezi s lokalnim etnografskim značajkama.

T (tehnološko okruženje)

Suvremene tehnologije temelje se na znanosti i inventivnosti, pa postoji preklapanje s područjem znanosti. Pri tome pod okrilje tehnologije spadaju izravno primjenjiva praktična znanja. Pojedine više kategorije znanja podjednako pripadaju znanosti i tehnici i osnove su za transfer znanja iz znanosti u tehniku ili tehnologiju. Znanjem i inventivnošću dolazi se do tehnoloških inovacija, odnosno novih ili inoviranih postupaka koji su pokretačka snaga tehnološkog razvoja. Kada je riječ o znanjima i vještinama iz područja tehnike, tehnologije, ICT itd., neophodno je ljude-kadrove na to posebno pripremiti. Praćenje i razvoj ICT zahtijeva i poznavanje niza drugih komponenti kao što je poznavanje tehnoloških inovacija na korisničkom nivou, poznavanje stranih jezika i sl. Ako uzmemo primjer jezika, to pred korisnika stavlja zahtjev za jezičnom edukacijom u određenoj struci s određenom metodičkom strategijom. Brzina suvremenih tehnoloških promjena u prvi plan stavlja potragu za informacijama i činjenicama koje će se kasnije uobličiti, prezentirati ili analizirati. Hrvatska je srednje razvijeno tehnološko društvo, ali se mlađa populacija približava u svojim potrebama i navikama razvijenijim tehnološkim društvima. U tom kontekstu pred Gradski muzej Sisak kao kulturnu i znanstvenu ustanovu postavlja se zadaća zadovoljenja, s jedne strane potreba posjetitelja, a druge zadovoljenje zahtjeva struke, određivanjem prioriteta kako bi strategija razvoja na tom području bila kontinuirana, logična te u skladu sa realnim financijskim mogućnostima.

4.3. Revizija kapaciteta organizacije

Muzej obavlja djelatnost skupljanja, čuvanja i istraživanja kulturnih dobara, njihovu stručnu i znanstvenu obradu, sistematizaciju u zbirke, zaštićuje muzejsku građu i dokumentaciju, lokalitete i nalazišta te ih predočava javnosti.

Poslovi Muzeja utvrđeni su zakonom i drugim propisima, Statutom Gradskog muzeja Sisak i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

Za obavljanje djelatnosti u Muzeju, ustrojavaju se slijedeći odjeli i ustrojstvene jedinice:

▪ **muzejski odjeli**

1. **Arheološki odjel** sa zbirnama: Zbirka prapovijesti, Zbirka keramičkih predmeta, Zbirka staklenih predmeta, Zbirka metalnih predmeta, Zbirka nakita i gema, Zbirka koštanih predmeta, Zbirka kamenih predmeta i građevnog materijala, Srednjovjekovna zbirka, Novovjekovna zbirka, Zbirka keramičkih svjetiljki i kadionica, Zbirka fine keramike i keramoplastike, Zbirka stolnog i kuhinjskog posuđa, Zbirka amfora i pitosa.

2. **Numizmatički odjel** sa zbirnama: Zbirka novca razdoblja kovnice Siscija, Zbirka novovjekovnog novca, Zbirka papirnato novca, Zbirka medalja, Zbirka predrimskog i rimskog ranocarskog novca.

3. **Kulturno-povijesni odjel** sa zbirnama: Zbirka varia, Zbirka militarija, Zbirka plakata, Dokumentarna zbirka I, Dokumentarna zbirka II, Zbirka Bravarska radionica Nikole Karasa, Sakralna zbirka, Zbirka zastava, Zavičajna zbirka, Zbirka starih razglednica, Zbirka obrta, Zbirka namještaja, Zbirka ambalaže, Zbirka lula, Zbirka kućanskih predmeta, Tehnička zbirka, Zbirka rukopisa Fabijana Kovača, Zbirka sitnog tiska, Zbirka novina, Zbirka Kraker, Zbirka Ateliera Noršić, Zbirka fotografija, fotografskih albuma, negativa i filmske građe, Zbirka odlikovanja, medalja, plaketa, priznanja i značaka.

4. **Etnografski odjel** sa zbirnama: Zbirka tradicijskog gospodarstva, Zbirka tradicijskog domaćinstva, Zbirka tekstila, Zbirka nošnji, Zbirka nematerijalne baštine, Zbirka Turnšek-tekstil Donje Posavine, Zbirka Orlič, Zbirka Šoštarić.

5. **Galerijski odjel** sa zbirnama: Zbirka skulptura i sitne plastike, Zbirka slika, Zbirka grafike i crteža, Zbirka Janeš, Zbirka umjetničke fotografije, Zbirka ostavštine Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak (u vlasništvu tvrtke CMC Sisak d.o.o., pohranjena u Gradskom muzeju Sisak).

6. **Odjel za suradnju s javnošću**

7. **Pedagoški odjel**

▪ **ustrojstvene jedinice**

1. Knjižnica

2. Dokumentacija

3. Informatizacija

4. Foto-laboratorij

5. Konzervatorsko-restauratorska radionica

6. Opći poslovi

U općim poslovima obavljaju se tajnički, administrativno-računovodstveni poslovi te pomoćno-tehnički i ostali poslovi za potrebe Muzeja. Muzejski Odjeli mogu imati voditelja kojega imenuje i razrješuje ravnatelj. U ovom trenutku voditelji odjela nisu imenovani. Voditelj organizira i koordinira radom Odjela. Voditelj Odjela odgovoran je ravnatelju Muzeja za rad Odjela.

4.3.1. Upravljanje

Ravnatelja Muzeja imenuje i razrješuje Osnivač zastupan po Gradonačelniku/ci, na prijedlog Upravnog vijeća Muzeja koje je obvezno pribaviti mišljenje Stručnog vijeća Muzeja. Ravnatelj Muzeja organizira obavljanje poslova, daje zaposlenicima upute za obavljanje poslova, te se brine za zakonito i pravovremeno izvršavanje poslova.

4.3.2. Zaposleni

U Gradskom muzeju Sisak zaposlena su 24 radnika: ravnatelj (obavlja i poslove višeg kustosa i voditelja zbirki), šest viših kustosa/ica, jedna kustosica, jedan kustos pripravnik, viši muzejski pedagog, voditeljica marketinga, viša knjižničarka, dokumentaristica, informatičar, viša fotografkinja, preparator, restaurator, muzejska tehničarka, računovodstvena referentica, administrativna tajnica – blagajnica, domar-ložrač, domar i dvije spremačice.

Stručni radnici su viši viši kustosi, kustos, viši muzejski pedagog, voditelj marketinga, viši knjižničar, dokumentarist, informatičar, viši fotograf, preparator, restaurator, muzejski tehničar.

Pomoćni radnici su domar-ložrač, domar i dvije spremačice.

Administrativni radnici su ravnatelj, računovodstveni referent i administrativni tajnik – blagajnik.

Prema obrazovnoj strukturi u Muzeju je zaposleno 14 VSS, 1 VŠS, 6 SSS i 3 NSS radnika.

Kroz različite oblike suradnje oko ustanove je okupljeno 10 stalnih i 15 povremenih volontera.

4.3.3. Prostor

Prostor	Vlasništvo	Površina	Namjena	Postojeće stanje
Ulica kralja Tomislava 8-10	Gradski muzej Sisak	542 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - pojedinačno zaštićeni objekt - izložbeni prostor - čuvaonički prostor - radni prostor - radionice - suvenirnica 	<ul style="list-style-type: none"> -vanjština objekata dotrajala -unutarnji prostor nedostatan za sve vrste i oblike djelatnosti -nepostojanje odgovarajućih mikroklimatskih uvjeta u izložbenom prostoru -nepotpuni sustav vatrodojave -loše elektro-instalacije -nepristupačnost invalidnim osobama -nedostatak parkirnog prostora
Utvrda Stari grad	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik	3 000 m ²	<ul style="list-style-type: none"> -izložbeni prostor -prostor za izvođenje scenskih događanja 	<ul style="list-style-type: none"> -završena statička sanacija -nedostatak komunalne infrastrukture -nepostojanje sanitarnog čvora -objekt se djelomično koristi kao muzejski prostor - započeo je postupak izrade muzeološke koncepcije te ostalih poslova vezanih uz cjelovito privođenja prostora muzejskoj svrsi
Holandska kuća	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik	138,2 m ²	<p>Sadašnja namjena: trenutno u fazi rekonstrukcije/adaptacije.</p> <p>Planirana namjena: - multimedijalni postav industrijske baštine, prostor Galerije Striegl, smještaj zbirke ploča i audio uređaja Velimira Krakera, prostor Konzervatorskog odjela u Sisku, multimedijalne dvorane, info pult i suvenirnica.</p>	U tijeku je rekonstrukcija i adaptacija objekta koja je financirana sredstvima Europske unije i Grada Siska.

Barutana	Gradski muzej Sisak	- 2 000 m ² zatvorenog prostora	Sadašnja namjena: -izložbeni prostor, vanjski i unutarnji	-objekti srednje očuvani -nedostatak komunalne infrastrukture -izrađena Idejna arhitektonska studija
		- 4 000 m ² otvorenog prostora	Planirana namjena: - Muzej Domovinskog rata i vojne povijesti	
Etno selo „Ušće“	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik	23 414 m ²	Sadašnja namjena: -prostor za događanja vezana uz tradicijsku baštinu	-izrađen projekt etno sela -vlasništvo dva tradicijska drvena objekta
			Planirana namjena: -Muzej na otvorenome „Etno-selo Ušće“ (izložbeni prostor, radni prostor)	
Arheološki park „Sv. Kvirin“	Grad Sisak, Gradski muzej Sisak korisnik	10 000 m ²	Sadašnja namjena: -arheološki park	- djelomično istraženo
			Planirana namjena: -prezentacijski centar	
Arheološki lokalitet „Siscia in situ“	Grad Sisak	600 m ²	- prezentacija antičke arhitekture	- dobro

4.4. Analiza dionika / analiza budućih trendova i mogućnosti razvoja

Redni broj izvršitelja	Naziv radnog mjesta	Stručni uvjeti	Broj
1.	Ravnatelj	- ima završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, pet godina rada u muzejskoj djelatnosti ili deset godina rada u kulturi, znanosti ili drugom odgovarajućem području vezanom uz djelatnost muzeja i galerije, - položen stručni ispit za kustosa	1

Arheološki odjel sa Zbirkom prapovijesti, Zbirkom keramičkih predmeta, Zbirkom staklenih predmeta, Zbirkom metalnih predmeta, Zbirkom nakita i gema, Zbirkom koštanih predmeta, Zbirkom kamenih predmeta i građevnog materijala, Srednjovjekovnom zbirkom,

Novovjekovnom zbirkom, Zbirkom keramičkih svjetiljki i kadionica, Zbirkom fine keramike i keramoplastike, Zbirkom stolnog i kuhinjskog posuđa, Zbirkom amfora i pitosa:

2.	kustos, viši kustos, muzejski savjetnik	- VSS, dipl. arheolog - položen stručni ispit za kustosa	3

Numizmatički odjel sa Zbirkom novca razdoblja kovnice Siscija, Zbirkom novovjekovnog novca, Zbirkom papirnatog novca, Zbirkom medalja, Zbirkom predrimskog i rimskog ranocarskog novca:

3.	kustos, viši kustos, muzejski savjetnik	- VSS, dipl. arheolog - položen stručni ispit za kustosa	1

Kulturno povijesni odjel sa Zbirkom varia, Zbirkom militarija, Zbirkom plakata, Dokumentarnom zbirkom I, Dokumentarnom zbirkom II, Zbirkom Bravarska radionica Nikole Karasa, Sakralnom zbirkom, Zbirkom zastava, Zavičajnom zbirkom, Zbirkom starih razglednica, Zbirkom obrta, Zbirkom namještaja, Zbirkom ambalaže, Zbirkom lula, Zbirkom kućanskih predmeta, Tehničkom zbirka, Zbirkom rukopisa Fabijana Kovača, Zbirkom sitnog tiska, Zbirkom novina, Zbirkom Kraker, Zbirkom Ateliera Noršić, Zbirkom fotografija, fotografskih albuma, negativa i filmske građe, Zbirkom odlikovanja, medalja, plaketa, priznanja i značaka:

4.	kustos, viši kustos, muzejski savjetnik	- VSS, dipl. povjesničar, povjesničar umjetnosti ili drugi odgovarajući smjer - položen stručni ispit za kustosa	4

Etnografski odjel sa Zbirkom tradicijskog gospodarstva, Zbirkom tradicijskog domaćinstva, Zbirkom tekstila, Zbirkom nošnji, Zbirkom nematerijalne baštine, Zbirkom Turnšek-tekstil Donje Posavine, Zbirkom Orlić, Zbirkom Šoštarić:

5.	kustos, viši kustos, muzejski savjetnik	- VSS, dipl. etnolog - položen stručni ispit za kustosa	2

Galerijski odjel sa Zbirkom skulptura i sitne plastike, Zbirkom slika, Zbirkom grafike i crteža, Zbirkom Janeš, Zbirkom umjetničke fotografije, Zbirkom ostavštine Kolonije likovnih umjetnika Željezare Sisak (u vlasništvu tvrtke CMC Sisak d.o.o., pohranjena u Gradskom muzeju Sisak).

6.	kustos, viši kustos, muzejski savjetnik	- VSS, povjesničar umjetnosti ili drugi odgovarajući smjer - položen stručni ispit za kustosa	1

Pedagoški odjel:

7.	muzejski pedagog, viši muzejski pedagog, muzejski pedagog savjetnik	- VSS društveno humanističkog smjera - položen stručni ispit za muzejskog pedagoga	1

Odjel za suradnju s javnošću:

8.	voditelj marketinga, viši voditelj marketinga, savjetnik za marketing	- VSS društveno humanističkog smjera, položen stručni ispit	1

Knjižnica s fototekom:

9.	knjižničar, viši knjižničar, knjižničar savjetnik	- VSS, diplomirani knjižničar - položen stručni ispit	1

Dokumentacija:

10.	dokumentarist, viši dokumentarist, dokumentarist savjetnik	- VSS društveno humanističkog smjera - položen stručni ispit za dokumentarista	1

Informatizacija:

11.	informatičar, viši informatičar, informatičar savjetnik	- VSS - položen stručni ispit	1

Fotolaboratorij:

12.	fotograf, viši fotograf, fotograf savjetnik	- SSS fotografskog smjera - položen stručni ispit za fotografa	1

Konzervatorsko-restauratorska radionica:

13.	preparator, viši preparator	- SSS - položen stručni ispit za preparatora	1
14.	restaurator, viši restaurator, restaurator savjetnik	- VSS, dipl. restaurator - položen stručni ispit za restauratora	1

15.	muzejski tehničar, viši muzejski tehničar	- SSS - položen stručni ispit za muzejskog tehničara	1
-----	--	--	---

Opći poslovi:

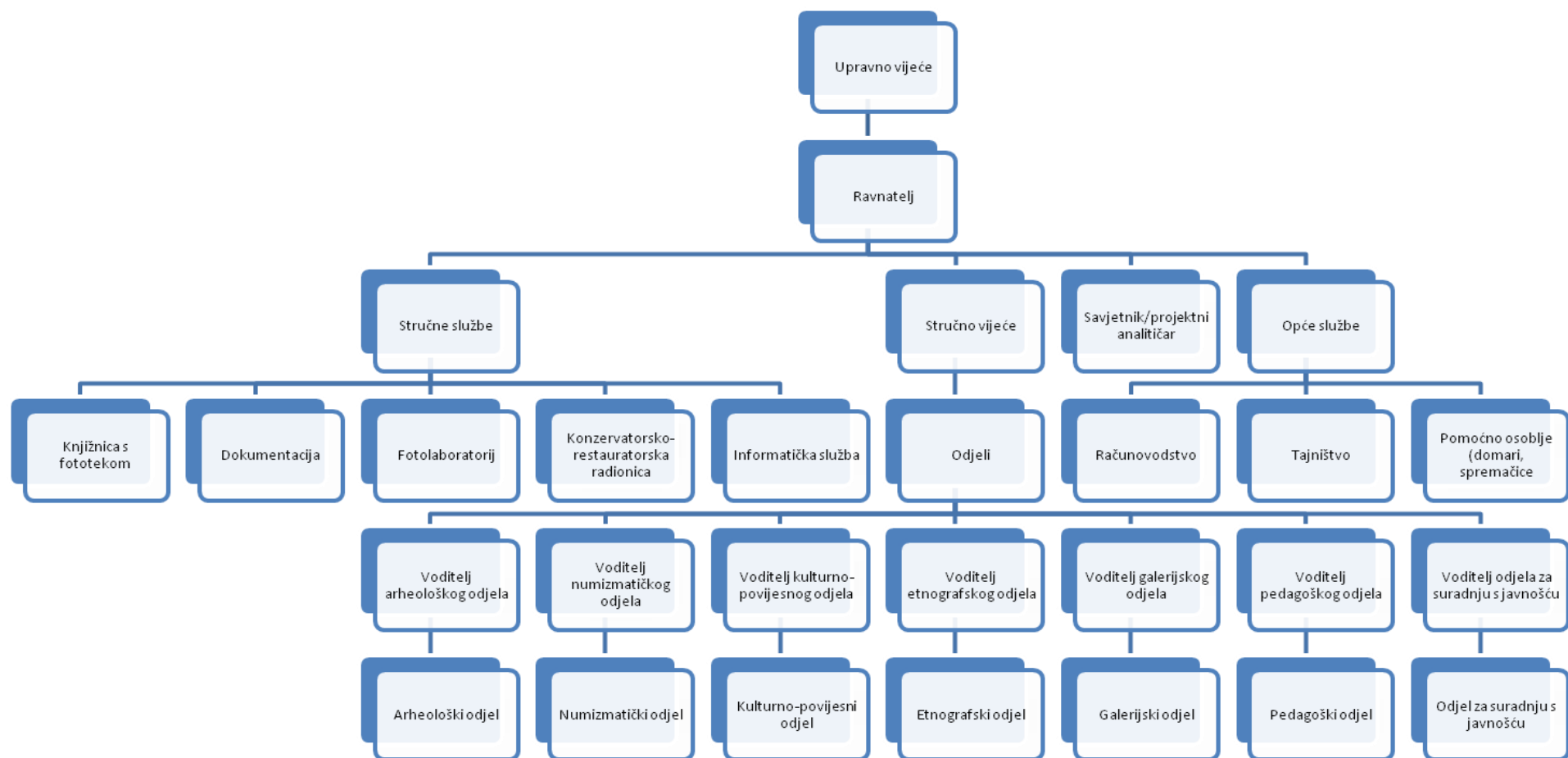
16.	računovodstveni referent	- VŠS, SSS ekonomskog ili općeg smjera - poznavanje rada na računalu	1
17.	administrativni tajnik -blagajnik	- SSS općeg, upravnog ili ekonomskog smjera - poznavanje rada na računalu	1
18.	domar-ložač	- SSS tehničkog smjera - položen ispit za ložača - položen ispit protupožarne zaštite - vozačka dozvola	1
19.	domar	- NSS, osnovna škola - vozačka dozvola	1
20.	spremačica	- NSS, osnovna škola	3

U Muzeju se mogu zapošljavati i vježbenici u skladu sa zakonom.

Rad u svojstvu vježbenika za muzejska zvanja za obavljanje stručnih poslova u Muzeju kao i za obavljanje pomoćnih stručnih poslova, traje najduže dvije godine.

Analizom postojećeg stanja utvrđen je visoki stupanj centralizacije pri izvođenju poslova i zadataka do koje je došlo dijelom planski, dijelom spontano tijekom godina. U tom modelu svi uključeni obavljaju profesionalne zadatke u skladu s organizacijskim okruženjem, ali zbog promjene opsega i strukture posla nužne su promjene. Raste preopterećenost prema vrhu piramide odlučivanja. Prije svega se misli na ravnatelja. Upitna bi bila u sadašnjem sustavu i svrhovitost otvaranja novog radnog mjesta - savjetnika/projektnog analitičara, zbog niske razine protočnosti informacija pa tako i potencijalno niske efikasnosti.

Restrukturiranjem prije svega na razini odjela, moguće je za svaki odjel uvesti poziciju voditelja odjela. Voditelji odjela preuzimaju dio zadaća vezanih uz realizaciju projekata koje su do sada bile primarno zadaće ravnatelja što je zbog fizičkog obima/utroška radnog vremena na tim zadacima, gotovo sasvim onemogućavalo ostvarenje menadžerskog aspekta njegove funkcije.

U postojećoj shemi nedostaje čuvarska služba i izdavaštvo kao zasebne djelatnosti čemu se teži.

Novopostavljeni voditelji odjela postižu:

1. veću profesionalnu odgovornost
2. viši stupanj samostalnosti pri izvođenju projekta
3. egzaktno mjerljiv doprinos realizaciji projekata
4. povećani stupanj specijalizacije po pojedinom projektu.

Mogućnosti razvoja kreću se ka proširenju mreže vanjskih suradnika s posebnim znanjima, vještinama, licencama, proširenju mreže suradničkih znanstvenih i visokoškolskih institucija (dosadašnji suradnici: Filozofski fakultet u Zagrebu, HAZU, Institut „Ivo Pilar“, Institut „Ruđer Bošković“, Geološki institut...), muzejskih ustanova i drugih ustanova u kulturi. Razvijanjem suradnje s udrugama moguće je provoditi zajedničke programe i projekte te, poboljšanjem informiranja i edukacije, povećati broj volontera.

5. Strategija

Izrada strateškog plana kao polazišnu točku uzima definiciju postojećeg stanja, a smisao je omogućiti cjelovit pregled i strukturu aktivnosti potrebnih za provedbu i ostvarenje općih i posebnih ciljeva, prioriteta i mjera ustanove u funkciji razvitka i unapređenja muzejsko-galerijske te djelatnosti zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Njime se konkretiziraju predviđene aktivnosti, vrste i oblici, njihovi nositelji, rokovi i dinamika provedbe te potrebni resursi.

Strateško planiranje treba doprinijeti da ključni nositelji programske i financijske potpore razvoja muzejske djelatnosti kako na lokalnoj, tako i na županijskoj i državnoj razini prihvate i opredijele se za sudjelovanje u realizaciji aktivnosti zacrtanih strategijom ustanove te da prate i vrednuju projekte, njihove rezultate i učinke na razvitak muzejske djelatnosti, ali i razvitak sredine u kojoj Gradski muzej Sisak djeluje.

Strateški plan je izrađen kao otvoreni plan, koji dopunjavanjem i postupcima određivanja prioriteta, može dalje učinkovito koristiti u izradi budućih kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih programa i projekata.

Planiranje rada od iznimne je važnosti za učinkovito funkcioniranje ustanove. Kratkoročni, jednogodišnji planovi rada su operativni planovi koje ustanova ima obvezu izrađivati za svaku proračunsku godinu. Za razvojnu funkciju, presudnu ulogu imaju srednjoročni i dugoročni planovi. Njih bi bilo potrebno razraditi kao pisane dokumente koji bi omogućavali svim zaposlenicima unutar ustanove aktivno sudjelovanje u realizaciji planiranih aktivnosti, čime bi se dosegao sinergijski učinak.

Gradski muzej Sisak je u trenutku u kojemu je nužno provesti unutarnju i vanjsku reorganizaciju rada i ustrojstva, na kojoj se trebaju temeljiti srednjoročni i dugoročni planovi koji će biti osnova razvoja, kako ustanove, tako i svih oblika njezine djelatnosti. Na taj način Muzej može i treba osnažiti svoju ulogu u kreiranju i aktivnom sudjelovanju u ostvarivanju kulturne politike grada Siska.

5.1. Muzejska djelatnost

Muzej je ustanova u službi društva i njegovog razvoja, otvoren javnosti. U njemu se sabiru, čuvaju, istražuju, komuniciraju i izlažu materijalna svjedočanstva prošlih generacija i njihove okoline, radi proučavanja i obrazovanja. On je mjesto promatranja promjena načina, oblika i mogućnosti ljudskog postojanja. Njegov je zadatak, istovremeno, usavršiti mehanizme djelovanja koji će odgovoriti na potrebe suvremenog društva i sredine u kojoj djeluje.

Novim razgraničenjem i definiranjem muzejskih zbirki, olakšat će se izrada preciznijeg plana prikupljanja građe za pojedinu od njih, ali i razrade jedinstvene politike prikupljanja ustanove, kojom trebaju biti postavljeni prioriteti popunjavanja zbirnog fonda.

Zbirke trebaju biti razmještene prema pripadajućim lokacijama. To se odnosi na prostore u kojima će, prema predviđenoj namjeni, biti postavljene određene izložbe, a dijelovi istih prostora koristit će se i kao priručne čuvaoničke prostorije pripadajućih zbirki.

Sustavno se provodi inventarizacija novopridošlih predmeta, kao i predmeta koji zbog dosadašnjih neodgovarajućih mjesta pohrane, nisu bili obuhvaćeni ovim postupkom. Inventarizaciju je nužno provesti prema Planu inventarizacije sačinjenom za razdoblje od 4 godine.

Uz potrebu proširenja čuvaoničkih prostorija, sustavno se provodi opremanje prostora u kojima su pohranjeni predmeti, njihova preventivna zaštita te određivanje prioriteta za restauriranje. Sustavno se provodi preventivna zaštita predmeta u čuvaoničkim prostorijama te se određuju prioriteti za prepariranje i restauriranje.

Javnosti najdostupniji i najvidljiviji dio muzejske djelatnosti je prezentativna djelatnost.

Za razliku od svih ostalih oblika osnovne muzejske djelatnosti u koju uvid imaju samo stručni djelatnici ustanove, izložba otvara mogućnost neposrednog kontakta posjetitelja i muzejskog predmeta koji prenosi informaciju kroz materijalni oblik i simboličko tumačenje svog postojanja. Izložbom je potrebno javnosti pružiti na uvid bogate povijesne prikaze i mnogoznačna objašnjenja i unijeti suvremenu perspektivu u povijesna istraživanja.

Uloga kustosa i postava se mijenja. Kustos mora težiti ostvarivanju aktivnog i komunikativnog, jasnog i preglednog postava u kojemu se posjetitelj pronalazi na mjestu sudionika. U tome mu treba pomoći kombinacija klasičnih i multimedijalnih prezentacijskih tehnika.

Prilikom pripreme izložbenog projekta svaki kustos dužan je pokazati inicijativu i kreativnost, poznavanje muzejske građe odabrane za izlaganje, jasno oblikovati osnovnu ideju i poruku koju izložba prenosi te u suradnji sa stručnjacima za likovno oblikovanje, koji trebaju pomoći da se objasni i naglasi poruka što je želimo poslati, i suradnicima na tehničkom postavu, izložbu i realizirati. Uz izložbu treba pripremiti katalog, koji će uz tekstualni dio koji tematizira obrađivanu problematiku, sadržavati i katalošku obradu izlaganog materijala.

Ovo su osnovni zahtjevi svakog izložbenog projekta koje je poželjno dopuniti raznovrsnim sadržajima ostvarenim korištenjem multimedije i suvremene tehnologije.

Za zainteresirane grupe posjetitelja obavezno je osigurati stručno vodstvo kroz izložbu, bilo stalnu, bilo povremenu. Stručna vodstva potrebno je pripremiti u nekoliko varijanti, kako bi bila dostupna i razumljiva različitim, prvenstveno dobnim uzrastima posjetitelja. Za individualne posjetitelje bilo bi potrebno izraditi audio vodiče s prijevodima na dva svjetska jezika.

Uz obavezno tiskanje kataloga, plakata i pozivnica svake izložbe, nakladnička djelatnost ustanove treba se temeljiti na kontinuiranom izlaženju Godišnjaka Gradskog muzeja Sisak, kao stručnog časopisa u kojemu svoje radove objavljuju ne samo stručni djelatnici Muzeja već i svi stručni i znanstveni radnici koji su kroz svoj rad iskazuju interes za neku od kulturno-povijesnih tema vezanih uz grad Sisak. Potrebno je zadržati postignuti kontinuitet izlaženja jednog monografskog izdanja godišnje, kojim bi bio obuhvaćen višegodišnji stručni i znanstveni rad djelatnika muzeja. Posebnu pažnju treba posvetiti izdanjima kataloga zbirki, osobito nakon njihove reorganizacije i registracije.

Isto tako, bilo bi korisno izraditi vodič po muzeju, uključujući nove prostore i lokalitete.

Razvoj muzeja i njegovih zbirki treba postupno usmjeravati prema digitalizaciji, koja će s vremenom postati dio osnovne djelatnosti. Njome će muzej na novi način zadovoljiti potrebe korisnika, osnažiti komunikativnost i edukativnost. Kako je u okvirima muzejske djelatnosti u Hrvatskoj još uvijek u postupku definiranje preporučenih normi i postupaka vezanih uz digitalizaciju zbirki, nužno je pratiti događanja na ovom području, preuzeti, ali i razvijati početne modele.

Uz navedene segmente osnovne djelatnosti, potrebno je voditi brigu i o ostalim zadaćama muzeja, a to su i:

- omogućavanje stručnim i znanstvenim radnicima, studentima i učenicima, dostupnost za proučavanje građe prema interesnim područjima kojima se bave,
- ostvarivati suradnju s ostalim ustanovama u kulturi i kreiranje zajedničkih programa, suradnju s drugim organizacijama, javnim ustanovama, školama, muzejima,
- svojim specifičnim metodama rada angažirati se u kulturno prosvjetnom radu, zbog unapređenja nastave i izvođenja terenske nastave,

- pridonositi stručnom obrazovanju i usavršavanju muzejskih kadrova,

- nužno je uvažavati sve razine znanja posjetitelja, razumijevanja i spoznavanja te podučavati ih i usmjeravati na razmišljanja.

Opći cilj	Posebni cilj	Glavni sudionici	Ključni ciljni elementi	Očekivani rezultati
Razvoj muzejske i galerijske djelatnosti	Prikupljanje predmeta i očuvanje nematerijalne baštine	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak	Terenski rad, istraživanje, donacije, otkup, određivanjem prioriteta sukladno politici sakupljanja.	Ukupno povećanje zbirnog fonda, povećanje broja doniranih i predmeta prikupljenih terenskim istraživanjem.
	Izrada stalnih postava	Kustos, muzejski pedagog, arhitekt, dizajner	Izrada muzeološke koncepcije.	Realiziranje novih stalnih postava.
	Izložbeni projekti		Proučavanje pisanih izvora, provođenje terenskih istraživanja, pisanje teksta kataloga, izrada scenarija izložbe.	Realiziranje tematskih izložbi iz fundusa Gradskog muzeja Sisak.
	Čuvanje, preventivna zaštita i restauriranje građe	Kustosi, preparator, restuarator, Hrvatski restauratorski zavod, Hrvatski državni arhiv	Opremanje muzejskih čuvaonica. Odabir najugroženijih predmeta iz muzejskih zbirki.	Obnova predmeta i njihovo predstavljanje široj javnosti.
	Obrada i digitalizacija muzejske građe	Kustosi, fotograf	Povećanje razine inventarizacije muzejske građe. Potpunija dokumentacija. Fotografiranje i skeniranje muzejskih predmeta. Trajno pohranjivanje digitalnih podataka na memorijske medije.	Zaštita i povećanje dostupnosti građe vanjskim korisnicima.

	Registracija muzejskih zbirki	Kustos, dokumentarist	Povećanje stupnja obrađenosti pojedinih zbirki.	
	Povećanje izložbenih i čuvaoničkih prostora	Kustosi, arhitekt	Izgradnja, preuređenje primjerenih čuvaoničkih prostora.	Poboljšanje mikroklimatskih uvjeta čuvanja predmeta, povećani prostorni kapaciteti pohrane.
	Nakladnička djelatnost	Kustosi, vanjski suradnici	Izdavanje publikacija u kojima se objavljuju nova stručna saznanja i radovi djelatnika.	Veća dostupnost pojedinih tema vanjskim istraživačima.
	Edukativni programi	Muzejski pedagog, kustos	Organiziranje edukativnih programa vezanih uz pojedine izložbe. Nabava multimedijalne opreme, opremanje muzejske učionice.	Povećani senzibilitet korisnika programa za povijesne teme i povećanje svijesti o očuvanju kulturne baštine.
	Muzejska knjižnica	Muzejska knjižničarka	Nabava stručne literature, međumuzejska razmjena.	Veća dostupnost stručne literature muzejskim zaposlenicima i vanjskim korisnicima.
	Muzejska suvenirnica	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak	Izrada novih suvenira i didaktičkih igara.	Ponuda kvalitetnih i unikatnih suvenira kao turističkog proizvoda.
	Stručno usavršavanje muzejskih djelatnika	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak	Sudjelovanje na radionicama i stručnim skupovima.	Stručno usavršavanje i specijalizacija djelatnika za pojedinu vrstu građe za koju su zaduženi.

5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Veliki broj nekretnina u kojima se odvija muzejska djelatnost Gradskog muzeja Sisak spomenici su kulture naviše kategorije pa se poslovanje odvija u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i ostalim podzakonskim aktima koji se odnose na različite vrste baštine (nematerijalnu baštinu, arheološku baštinu, nepokretna i pokretna kulturna dobra i sl.).

Republika Hrvatska potpisnica je međunarodnih konvencija i ugovora koji uključuju zaštitu i promicanje svih oblika baštine pa je i Gradski muzej Sisak dužan provoditi zaštitu s time u skladu. Možemo posebno navesti, Konvenciju o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine, Konvenciju o zaštiti materijalne kulturne baštine, Konvenciju o zaštiti nematerijalne kulturne baštine, Konvenciju o zaštiti arhitektonskog blaga Europe, Konvenciju o međunarodnim izložbama te Konvenciju o mjerama zabrane i sprečavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosu vlasništva kulturnih dobara.

Kultura i kulturna baština (područje kojem pripada i muzejska djelatnost) jedan su od prioriteta međunarodne suradnje unutar EU. Muzeji su obvezni slijediti naputke o prioritetima kao što su sudjelovanje u zajedničkim programima i projektima te mobilnost kulturnih djelatnika i umjetnika.

Kao važan element turističke ponude Republike Hrvatske Muzeji predstavljaju bogatstvo naše kulturne i prirodne baštine. U sklopu nacionalne Strategije kulturnog turizma nužno je da muzeji razvijaju zajedničke programe i projekte u sinergiji s turističkim organizacijama i djelatnicima.

Opći cilj	Posebni cilj	Glavni sudionici	Ključni ciljni elementi	Očekivani rezultati
Zaštita i očuvanje kulturne baštine	Istraživanje i valoriziranje spomeničke baštine kao jednog od mogućih ključnih razvojnih resursa grada.	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak	Sustavno praćenje stanja na kulturnim dobrima koja koristi ustanova.	Zaštita i konzerviranje na mjestu nalaza. Prezentacija istraženih lokaliteta s pripadajućim pokretnim nalazima. Povećanje razine zaštite i obnove, smanjenje interventnih zahvata uslijed diskontinuiteta održavanja. Optimalni način korištenja i upravljanja kulturnim dobrom.
	Zaštita i očuvanje od propadanja postojećih objekata.	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak, konzervatori		
	Redovito održavanje i obnavljanje spomenika kulture.			
	Unapređivanje programa za korištenje kulturne baštine u turizmu.	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak		
	Stvaranje stručnih timova čiji cilj je podizanje svijesti o kulturi i očuvanju kulturne baštine grada.	Djelatnici Gradskog muzeja Sisak u suradnji sa zajednicom	Suradnja s vanjskim suradnicima specijaliziranim i ovlaštenim za određene zahvate na kulturnim dobrima. Povećanje nadzora nad objektima i lokalitetima.	
	Očuvanjem kulturne baštine provesti osmišljavanje identiteta grada.			

5.3. Strateški ciljevi Gradskog muzeja Sisak

5.3.1. Opći ciljevi

1. Iznalaženje novih modela poslovanja u cilju boljih radnih rezultata i racionalizacije troškova.
2. Revizija sistematizacije radnih mjesta obzirom na povećan djelokrug rada i obim poslova.
3. Donošenje novih pravilnika o sistematizaciji i ustroju postojećih zbirki.
4. Poticanje zajedničkih multidisciplinarnih projekata unutar ustrojbenih jedinica Gradskog muzeja Sisak.

5. Racionalizacija poslovanja i ujednačavanje opsega posla po ustrojbenim jedinicama.
6. Veće korištenje postojećih potencijala u smislu uključivanja u turističku ponudu kako na lokalnom nivou tako i na nivou cijele Hrvatske.
7. Zaštita nematerijalne i materijalne baštine.
8. Podizanje razine dostupnosti informacija o muzejskoj građi korisnicima.
9. Zaštita spomeničke baštine s neprekidnim nastojanjem da se što više obnovljenih objekata privede odgovarajućoj namjeni. Dio objekata treba namijeniti obavljanju muzejske djelatnosti.
10. Kontinuirano nastojanje za partnerskim odnosom s drugim kulturnim ustanovama pri suradnji na izradi projekata za sufinanciranje iz EU fondova.

Planirane aktivnosti:

- Čuvanje, konzervacija i prezentacija kulturnog nasljeđa u užoj i široj zajednici.
- Poticanje profesionalnog razvoja.
- Poticanje razmjene informacija, znanja i suradnje.
- Edukacija zajednice, obrazovanje kroz posebne muzejske programe i aktivnosti
- Poticanje institucionalne i vaninstitucionalne suradnje.
- Poticanje međunarodne suradnje kroz zajedničke programe i projekte, razmjenu studenata na poslijediplomskom studiju te stručnjaka iz srodnih područja.

Muzej će djelovati na senzibilizaciji javnosti u svrhu očuvanja prirodne, materijalne i nematerijalne baštine. Unutar gospodarskog sustava Muzej će nastojati razvijati modele poslovanja održivog razvoja gdje se korištenje baštine u gospodarstvene svrhe koristi razumno i sa mjerom, ne narušavajući ili ugrožavajući ni u jednoj prilici kulturni identitet okruženja u kojemu Muzej posluje.

5.3.2. Posebni ciljevi u razdoblju 2019.–2021.

1. Rad na planskom popunjavanju zbirke s naglaskom na pokušajima prikupljanja što većeg broja predmeta vlastitim istraživanjima i donacijama, sustavna stručna obrada, inventariziranje predmeta te unos u računalnu bazu M++. Uz dopunjavanje baze podacima iz starih inventarnih knjiga nastaviti će se započeta reinventarizacija predmeta, sukladno preraspodjeli predmeta u novoformirane zbirke. U okviru vođenja muzejske dokumentacije provoditi će se svi propisani postupci i oblici evidentiranja (vođenje sekundarne dokumentacije, hemeroteke, audioteka, planoteke, dijateke).
2. Prostorno proširenje čuvaonica, kontinuirano uvođenje nedostatnih uređaja i opreme za kontrolu mikroklimatskih uvjeta, sustavno provođenje preventivne zaštite te restauriranje predmeta utvrđenih po prioritetima svake zbirke.

3. Pristupanje drugoj fazi radova koja, prema postojećem projektu, predstavlja proširenje deopa te njegova organizacija u poluotvoreni depo (u jednom njegovom dijelu).
4. Oblikovanje i proširenje ponude izložbenih sadržaja izradom novih stalnih postava (Stari grad, Barutana, Etno-selo), preoblikovanjem postojećeg stalnog postava te održavanje godišnje dinamike povremenih izložbi (izložba iz fundusa, studijska/informativna/tematska/kompleksno tematska, gostujuća, pokretna). Izložbena djelatnost bit će prilagođena raspoloživim financijskim sredstvima prema planskoj raspodjeli te raspoloživim kapacitetima (prvenstveno prostornim, ljudskim, organizacionim, tehničkim i sl.).
5. Osvremenjivanje muzeološkog pristupa prezentacije muzejske građe. Izložbe će biti programske, okrenute publici i jasne koncepcije kako bi se marketinški mogle uspješno pratiti. Pri postavljanju izložbe služba marketinga dobit će veću i značajniju ulogu kao što je to praksa u EU. Objedinit će se u pristupu prezentacije i praćenja izložbe marketing, fotolaboratorij, informatika i izdavaštvo kako bi se izbjeglo preklapanje ili ponavljanje istih zadataka i smanjili troškovi. Osvremenjivanjem muzeološkog pristupa prezentacije muzejske građe, izbjeci će se monotonost, ostvariti atraktivnost i raznolikost postava, a time povećati interes posjetitelja da se vrate u muzej, te privući nove.
6. Organiziranje dodatnih sadržaja i događanja uz povremene tematske izložbe ili samostalnih događanja u okviru muzejske djelatnosti treba imati kvantitativni i kvalitativni uzlazni trend. U okviru strategije nužno je izdvojiti samo one koje su trajnog karaktera pa svakako ulaze u razvojne planove i za naredno plansko razdoblje, (Volonterski kamp, Noć muzeja, Međunarodni dan muzeja, Dani Europske baštine, Dani industrijske baštine grada Siska, Bojevi za Sisak, itd.).
7. Sustavna arheološka istraživanja.

Unutar strategije razvoja Gradskog muzeja Sisak sustavna arheološka istraživanja nositelji su razvoja arheološke djelatnosti.

1. Sv. Kvirin

Nastavak sustavnih arheoloških istraživanja na lokalitetu Sv. Kvirin uz uvažavanje muzeoloških preporuka razvijanja prezentacije samih lokaliteta te iznalaženja mogućnosti za prezentiranje materijala na istom mjestu, čime se omogućava njihovo iščitavanje na mjestu samog nalaza.

- Vizija: arheološki park Sv. Kvirin kao jedan od glavnih punktova kulturnog turizma u Sisku
- Ciljevi: otvaranje arheološkog parka i istraživačkog/muzejskog centra
- Ostvarivanje: etapno, dio po dio terena otkopati, te nakon konzervacije istraženi dio prezentirati

- Dobivanje u vlasništvo/na korištenje zgrade za istraživački centar za pohranu, obradu i prezentaciju materijala.

2. Pogorelac

Pokretanje novih sustavnih istraživanja na Pogorelcu.

- Stanje: manji dijelovi terena istraženi kroz zaštitna arheološka istraživanja, slučajni sporadični nalazi
- Cilj: definiranje područja rasprostiranja predrimskog (ilirsko-keltskog) naselja Segestike, te njegovog odnosa prema Sisciji
- Ostvarivanje: ciljano otvaranje pojedinih površina Pogorelca radi dobivanja podataka o smještaju i izgledu prapovijesnog naselja.

3. Šetnica Slave Slavoljuba Striegla

Pokretanje novih sustavnih istraživanja na Šetnici Slave Slavoljuba Striegla.

Zaštitno arheološko istraživanje je provođeno u sklopu pripremnih radova na izgradnji Javnog putničkog pristaništa u Sisku. Kako su tijekom istraživanja pronađeni iznimno vrijedni arheološki nalazi, daljnji građevinski zahvati na tom području ugrozili bi ih ili, točnije uništili, te temeljem izvješća o provedenom istraživanju izdano Rješenje Ministarstva kulture kojim je prostor određen za daljnje istraživanje i prezentaciju. Muzej je pomogao investitoru pri istraživanju novog lokaliteta za potrebe realizacije projekta izgradnje Pristaništa. Ovo istraživanje temelj je planu pokretanja sustavnog arheološkog istraživanja cjelovitog lokaliteta te izradi projekta njegove prezentacije.

- Stanje: djelomično istražena kroz zaštitna arheološka istraživanja i nadzore
- Cilj: otvaranje zone prezentacije
- Ostvarivanje: arheološko istraživanje travnate neistražene površine uz Šetnicu, prezentacija najatraktivnijih dijelova već istražene i novootkrivene arhitekture (terme, bedem, itd.)
- Zaštita tog područja gradskim propisima i uvrštavanje u urbanistički gradski plan kao zonu prezentacije.

Jasno je kako ovaj bogati lokalitet pokreće čitav niz aktivnosti koje će arheološki odjel kontinuirano nastaviti i u narednom planskom razdoblju. Istražit će se mogućnost marketinškog povezivanja rekognosciranja korita rijeke Kupe i lokacije pristaništa uz kreiranje odgovarajuće turističke ponude (multimedijalne prezentacije, makete brodova, nakit i običaji mornara i vojnika rimskih legija, život uz rijeku Kupu u Rimsko doba).

8. Zaštitna arheološka istraživanja i nadzore Muzej će provoditi na području grada Siska, prema Zakonu o zaštiti kulturnih dobara i prethode svakoj izgradnji na području antičke Siscije. Dinamiku njihovog odvijanja nije moguće preciznije planirati jer ona ovisi o dinamici izgradnje objekata kojima su zaštitna arheološka istraživanja preduvjet u okvirima Arheološke zone Segestica-Siscija, upisane u Registar nepokretnih kulturnih dobara, broj Z-2767

- Cilj: prikupljanje materijala i stjecanje uvida u raster rimske Siscije i prostiranja predrimskog naselja

9. Uključivanje u tržišnu utakmicu dobivanja poslova na zaštitnim arheološkim istraživanjima.

Uz sustavna zaštitna arheološka istraživanja, pod vodstvom Gradskog muzeja Sisak, provedeni su i brojni arheološki nadzori. Očigledno je da unutar razvojne strategije s ekonomskog (dohodovnog) stanovišta ne možemo zanemariti činjenicu da je to kontinuirani izvor dodatnih sredstava za rad Muzeja. Time arheološki nadzori zaslužuju unutar strategije razvoja poseban položaj unutar organizacije, kako bi se osiguralo daljnje participiranje Muzeja kao ponuditelja usluge na otvorenom tržištu. Istražit će se i mogućnost razvoja kooperativnog modela sa zainteresiranim partnerima na principima javnog-privatnog partnerstva.

Sva arheološka istraživanja i nadzori bit će i nadalje vođeni sukladno Pravilniku o provođenju arheoloških istraživanja i uz odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela u Sisku. Uz svako istraživanje izraditi će se arheološka, geodetska i fotografska dokumentacija, što uključuje fotografiranje terena i nalaza, snimanje terena tijekom istraživanja totalnom stanicom i obradu dobivenih podataka u programu AutoCAD. Preliminarna i stručna izvješća o svim arheološkim istraživanjima i nadzorima koje su u izradi (o izvedenim radovima, rezultatima istraživanja i nadzora) bit će dostavljena ovisno o datumu dovršetka istraživanja, a u zakonski propisanom roku nadležnim tijelima.

10. Arheološko rekognisciranje Kupe

Nastaviti će se rekognisciranje korita rijeke Kupe uzvodno kod sisačkog kupališta i kod ušća Odre u Kupu, u suradnji sa podvodnim arheolozima Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda. Budući da su otkriveni elementi rimske arhitekture, a podvodna arheologija zahtijeva izuzetna sredstva i resurse, razmotriti će se mogućnost turističkih programa podvodne arheologije, što je uobičajeno za Jadran, što bi bio pilot projekt u unutrašnjosti. Iz tih sredstava sufinancirala bi se daljnja istraživanja.

11. Zaštita i održavanje prezentiranih arheoloških lokaliteta

- Siscia in situ
- Presentiran je dio struktura istraženih 1998. godine: dio južnog bedema s kulom, dio horeuma
- Cilj: održavanje lokaliteta u svrhu zaštite povijesne baštine te turističke prezentacije.

12. Utvrda Stari grad

- Stanje: u tijeku je izrada projektne dokumentacije za obnovu i prezentaciju utvrde s pripadajućim troškovnicima, u unutrašnjem dvorištu i djelomično uz sjeverni plašt utvrde provedena su arheološka istraživanja
- Cilj: cjelovito privođenje prostora muzejskoj svrsi
- Ostvarivanje: obnova utvrde po fazama, izrada muzeološke koncepcije i projekta stalnog postava utvrde.

13. Etno selo „Ušće“ - muzej na otvorenome kao primjer novog pristupa u čuvanju i prezentiranju baštine, s posebnim naglaskom na nematerijalnu baštinu (prikaz tradicijskih obrta i vještina).

- Stanje: dovršeno idejno rješenje za preseljenje dva objekta, pokupske i posavske drvene kuće uz popratne sadržaje
- Cilj: stvaranje muzeja na otvorenom
- Ostvarivanje: unutar i oko dvije drvene kuće planirano je postavljanje stalnog postava i uređenje prostora za povremene izložbe, uredskih prostora, prostora za edukaciju itd.

14. Holandska kuća

- Stanje: Grad Sisak ustupio objekt na korištenje Gradskom muzeju Sisak za potrebe izlaganja građe. Rekonstrukcija i adaptacija objekta bit će završena do sredine 2019. godine, a financirana je sredstvima iz Europskih fondova i Grada Siska.
- Cilj: Gradski muzej upravitelj objekta, multimedijalni postav industrijske baštine, prostor Gradske galerije Striegl, smještaj zbirke ploča i audio uređaja Velimira Krakera, prostor Konzervatorskog odjela u Sisku, multimedijalne dvorane, info pult i suvenirnica.
- Ostvarivanje: obnova objekta, izrada muzeološke koncepcije i postava.

15. „Barutana“, muzejski postav posvećen Domovinskom ratu

- Stanje: objekti u vlasništvu Gradskog muzeja Sisak, srednje očuvani, izrađena Idejna arhitektonska studija
- Cilj: Muzej Domovinskog rata i vojne povijesti
- Ostvarivanje: izrada idejnog projekta uređenja objekata i vanjskoga prostora, izrada muzeološke koncepcije postava.

16. Razvijanje kulturnog turizma u sustavu dohodovnog modela održivog razvoja

17. Uvođenje novih medija i novih oblika komunikacije u poslovanju Muzeja

18. Aktivno sudjelovanje na domaćim i međunarodnim susretima muzealaca, stručnim i znanstvenim skupovima

19. Organiziranje znanstvenog skupa unutar trogodišnjeg plana

20. Praćenje ključnih zbivanja vezanih za struku

21. Izrada i usklađivanje godišnjih planova sa strateškim ciljevima, poslovnom politikom Gradskog muzeja Sisak te poslanjem

22. Usklađivanje sa nacionalnom i međunarodnom legislativom u području muzeologije

Ostale djelatnosti:

- *Edukativna djelatnost*

Edukativna djelatnost jedna je od najvažnijih djelatnosti unutar strategije. U naredne tri godine maksimalni naponi će biti usmjereni na daljnju intenziviranje edukativnih programa, (od predškolskog uzrasta do srednjoškolaca), kako bismo u skladu sa modernim Europskim tendencijama razvijali trajne konzumente kulture - kao posjetitelje muzeja, kulturnih manifestacija ili volontere. Za to će se kroz stručni rad i putem marketinga nastaviti razvijati atraktivni i marketinški jasni programi kulturne ponude. Muzeji danas ne predstavljaju samo mjesto društvenog susreta, već su i izuzetno važni izvori znanja. Iako je škola primarno mjesto obrazovanja i edukacije, u odgojno-obrazovni proces potrebno je uključiti i druge ustanove koje svojim programom i sadržajem upotpunjuju pedagoški proces, a dobar primjer za to predstavlja i muzej. Muzej kao nastavno sredstvo koristi muzejsku građu koja posjetitelju zorno prikazuje ono o čemu uči. No, nije samo cilj učenja u muzeju da posjetitelj utvrdi, proširi ili stekne nova znanja, već i razvijanje svijesti o važnosti kulturne baštine.

Kako bi se postigli najbolji rezultati edukacije u muzeju, važno se je usredotočiti na svakog posjetitelja ponaosob i njegov doživljaj prema muzeju, što znači da aktivnosti kojima se posjetitelju predočavaju informacije moraju biti prilagođene dobnom uzrastu, stupnju obrazovanja i ostalim posebnostima.

Količina informacija koja će se ponuditi korisniku te sredstvo i način prenošenja znanja treba biti detaljno isplanirano, tj. svrhovito, sustavno i didaktički utemeljeno u odgojno-obrazovnim sadržajima. Planiranje rada i provođenje aktivnosti vezanih uz pedagošku djelatnost provodi muzejski pedagog.

Za razvoj i napredovanje edukativne djelatnosti potrebna je bliska suradnja s osnovnim i srednjim školama, kao i drugim ustanovama za odgoj i obrazovanje djece i odraslih. U praksi se pokazuje kako su mnoge škole i ustanove prepoznale vrijednosti i značaj učenja u muzeju, no podosta njih još uvijek ne uviđa mogućnosti i prednosti edukacije izvan škole. Iz toga razloga potrebno je razviti komunikaciju sa svim školama i srodnim ustanovama kako bi se ostvarila kvalitetnija suradnja te kako bi se muzej uključio u cjelokupni pedagoški proces.

Edukativna djelatnost u Muzeju provodi se kroz stručna vodstva, predavanja, edukativne radionice te pomoć pri pisanju seminara, referata, naturalnih i diplomskih radova i drugo.

Stručna vodstva provode se po stalnom postavu i postavima privremenih izložbi u Muzeju i utvrdi Stari grad kao i po gradu Sisku. Ona su uvijek prilagođena uzrastu posjetitelja, ali i njihovim posebnim interesima.

U sklopu redovne djelatnosti organiziraju se i predavanja za sve uzraste čije je tematika vezana uz aktualne izložbe ili zbivanja. Predavanja nerijetko održavaju različiti stručnjaci ili relevantne osobe, ovisno o tematici predavanja.

Edukativno-kreativne radionice pokazuju se kao zanimljiv i efikasan način učenja, ali i razvijanja kreativnosti i socijalnih vještina kod polaznika. U svom programu Muzej ima nekoliko radionica koje se kontinuirano provode tijekom godine, radionice tematski vezane uz aktualne izložbe i zbivanja te radionice osmišljene na traženje korisnika. Svaka radionica je metodički i didaktički obrađena te usklađena s nastavnim programom. Posebne radionice provode se s djecom i odraslima s raznim oblicima invaliditeta, a s ciljem njihove socijalizacije i integracije u društvo. U narednom razdoblju planirano je uređenje i opremanje muzejske učionice kako bi se dodatno poboljšala kvaliteta rada.

Na traženje korisnika knjižničar, muzejski pedagog, kustosi i drugo stručno osoblje pružaju pomoć pri traženju informacija ili literature, a u tu svrhu svim korisnicima na raspolaganju je i muzejska knjižnica te prostor čitaonice.

Sukladno suvremenim trendovima, edukativna djelatnost muzeja nastoji se konstantno usavršavati tražeći nove metode učenja, razvijanja kreativnosti i socijalnih vještina kod polaznika.

- *Knjižnica s fototekom*

Knjižnična građa specijalizirane muzejske knjižnice obrađena je na klasičan način te uvedena u inventarnu knjigu i katalogizirana.

Muzejska knjižnica će i nadalje primarno zadovoljavati potrebe djelatnika matične ustanove, ali će se njezinim uslugama kao i do sada koristiti i brojne zainteresirane osobe koje nisu zaposlene u Gradskom muzeju Sisak. Sukladno Zakonu o knjižnicama i dalje će se obavljati redovito slanje obveznih primjeraka Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, te Narodnoj knjižnici i čitaonici u Sisku.

Knjižnica je neiscrpan izvor informacija, a upravo joj informacijska tehnologija (internet, računalni dostupni katalozi) omogućuje da korisnicima približi brojnu vrijednu i raznoliku građu koju čuva u svojim zbirkama. Na taj bi način neki rijetki i vrijedni primjerci knjiga dobili mogućnost javnog predstavljanja širem krugu korisnika.

Iz tog razloga treba postupno zamijeniti kataloge na listićima računalnim katalogom kako bi se korisnicima pružila brža, bolja i veća dostupnost podataka i olakšalo korištenje građe. Knjižnica Gradskog muzeja Sisak će nakon uvođenja računalnog programa Crolist započeti uvođenje knjižnične građe u računalnu bazu podataka. Umrežavanjem knjižnice Gradskog muzeja Sisak s Narodnom knjižnicom i čitaonicom Vlado Gotovac, fond bi bio vidljiv na internetu i time dostupniji korisnicima.

Knjižnica Gradskog muzeja Sisak planira digitalizirati staru, rijetku i vrijednu građu, teško ili nikako dostupnu korisnicima. Time bi omogućili da građa koja je pala u zaborav nekorištenjem ili neznanjem ponovno bude dostupna.

Muzej će i nadalje sudjelovati na izložbama izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija.

U sastavu knjižnice nalazi se Fototeka. Građa iz Fototeke koristi se za muzejske projekte: izložbe, izdavačku djelatnost te stoji na usluzi vanjskim korisnicima. Trenutno se provodi digitalizacija stare fototečne građe u svrhu njene zaštite i radi lakše dostupnosti za korisnike.

- *Nakladnička djelatnost*

Nakladnička djelatnost će se kao sastavni dio razvojne strategije i dalje razvijati kao važan dio dokumentiranja i prezentacije projekata, događanja i rada same ustanove, širokoj publici te stručnoj i znanstvenoj zajednici. U planu su konzultacije i traženje stručnog mišljenja radi izrade jedinstvenog modela apliciranja unutar Muzeja u svrhu odobravanja financiranja publikacija, (uvjeti i zahtjevi za cjelokupno financiranje publikacije ili njeno sufinanciranje). Ostale nakladničke djelatnosti, uključujući i izdanja vanjskih suradnika te autora koji nisu vezani uz rad muzeja, odvijati će se u najboljem interesu samog Muzeja s aspekta struke i/ili profitabilnosti pojedinog izdanja. Nakladnička djelatnost i dalje će primarno pratiti sve izložbene aktivnosti (katalog, plakat, pozivnica), zadržati kontinuitet izlaženja stručnog

časopisa (Godišnjak Gradskog muzeja Sisak), jednog monografskog izdanja godišnje, kataloga zbirke (dinamika: jedan ili dva godišnje), vodiča (grad, lokaliteti, muzej-prostori i postavi) s prijevodom na dva strana jezika

- *Muzejska dokumentacija*

I nadalje će se pažljivo i ažurno voditi evidencija o izložbama, promocijama, predavanjima, prezentacijama i sl.

Trajno je vršeno inventariziranje predmeta u računalnoj bazi M++, prepisivanje unosa iz starih inventarnih knjiga u M++ uz dopunu podataka te će se nastaviti započeta reinventarizacija predmeta, sukladno preraspodjeli predmeta u novoformirane zbirke. Istovremeno će se dopunjavati sekundarna dokumentacija u istoj računalnoj bazi. Muzejska dokumentaristica će u kontinuitetu unositi podatke o muzejskim predmetima u Jedinstvenu inventarnu knjigu te voditi hemeroteku.

Kontinuirano će se prikupljati i evidentirati članci, osvrti i medijska predstavljanja o radu Muzeja. Nadalje će se voditi evidencija o izložbama, predavanjima, promocijama i prezentacijama te evidencija o izdavačkoj djelatnosti Muzeja. Uz to, vodit će se i evidencija posjeta Muzeju prema kojoj će se pratiti i analizirati sastav posjetitelja.

- *Fotolaboratorij*

U okviru djelovanja fotolaboratorija obavljat će i nadalje postupci fotografiranja, skeniranja i pohrane fotografskih zapisa, kako muzejskih predmeta (za potrebe vođenja muzejske dokumentacije te objave u katalogima i na izložbama), svih zbivanja u Muzeju, radova kustosa i arheoloških ekipa na terenu, ali i raznih događanja u gradu. U okviru fotolaboratorija, vodit će se i nadalje upis sekundarne dokumentacije u računalnu bazu te medijateku.

- *Konzervatorsko-restauratorska radionica*

Unutar radionice obavljaju se konzervatorsko-restauratorski i preparatorski zahvati na muzejskim predmetima. Dolaskom u Muzej, djelatnici radionice preuzimaju materijal te vrše primarnu i sekundarnu obradu. Primarna se uglavnom sastoji od pregleda i čišćenja građe, dok sekundarna obuhvaća konzervatorske, restauratorske i preparatorske zahvate. Djelatnici radionice također prate stanje izložaka, kako u samoj zgradi, tako i u izdvojenim izložbenim i čuvaoničkim prostorima. U narednom razdoblju, planirano je daljnje vršenje zaštitnih zahvata na predmetima s ciljem što kvalitetnijeg očuvanja građe te sukladno tome opremanje radionice novim alatima i materijalima.

5.3.3. Novi ciljevi razvoja

- *Marketing*

U sadašnjem trenutku, neovisno o recesijskoj uvjetovanosti, sve je manje prisutna situacija u kojoj muzeji opstaju isključivo uz financijsku potporu svojega osnivača. Uočeni trend je zasigurno u razvojnoj fazi koju prati uzlazna linija, iz čega proistječe zaključak da će se muzeji biti primorani okrenuti drugim načinima i izvorima financiranja, kako ne bi ugrozili svrhu, smisao i posebice, nužnost i potrebu svoga postojanja. A svrha postojanja muzeja jest **razvoj** svih segmenata muzejske djelatnosti na dobrobit društva i okruženja u kojemu djeluje. Specifičnost marketinga u kulturi odražava se u tom što ne može biti okrenut isključivo ostvarivanju dobiti, već ima za cilj ostvarivanje pomaka koji će svojim sadržajem muzejskoj publici omogućiti ostvarivanje posebnog doživljaja. Kreativnost kao pokretačku i temeljnu snagu ostvarivanja svakog muzejskog projekta, marketing treba podupirati. Marketing je važan iz razloga povećanja broja posjetitelja muzeju jer bez publike i težnje za stalnim povećanjem njezinog broja, postojanje muzeja i njegova svrha, postalo bi upitno. Posebnu pažnju treba posvetiti stvaranju publike, a zatim i zadržavanju tako stvorenu publike. To će biti moguće ostvariti što izravnijom komunikacijom s publikom, od razgovora s pojedinim posjetiteljima do sustavnog istraživanja stavova, potreba i želja muzejskih posjetitelja. Svaki muzejski program treba imati za cilj ostvarenje određene reakcije, koja može biti pozitivna ili negativna. Navedenim načinom komuniciranja i dobivanjem informacija od posjetitelja, smanjit će se mogućnosti negativnog učinka nekog muzejskog projekta. Tek nakon ostvarivanja ovog cilja, marketing treba preuzeti ulogu snaženja financijske samostalnosti ustanove, povećanjem ostvarenog prihoda te sklapanjem sponzorskih ugovora s poduzećima. Neophodno je raditi na jačanju financijske samostalnosti muzejske ustanove i razraditi što više modela samofinanciranja. Za usluge koje mogu pružati stručni djelatnici muzeja kao što su ekspertize i procjene, edukativne radionice, preparatorska i foto radionica, populariziranje prezentacijske djelatnosti organiziranjem sadržaja kroz slike oživljene povijesti, i sl., nužno je formirati cjenik i naplaćivati ih. Obogaćivanjem ponude muzejske suvenirnice, koja mora zadržati reputaciju kvalitetne prodaje, isto tako je potrebno povećati prihodovanje ustanove. Izmjene zakona o ugostiteljstvu omogućuju muzejima otvaranje kafeterija, čime bi se, uz ostvarivanje financijskog efekta moglo, ostvariti i učestalije posjećivanje muzejskih prostora i stvaranje navike produživanja boravka posjetitelja u muzejskom okruženju, što otvara i novu dimenziju doživljaja i susreta s muzejom. U realizaciji svih navedenih oblika postizanja prihoda, niti u jednom trenutku se ne smije zaboraviti kako sve popratne muzejske djelatnosti moraju biti obojane karakterom i poslanjem muzeja, te vođene idejom kako njihova prva namjena nije prihod nego predočavanje muzejskih sadržaja i udobnost posjetitelja. Svakoju muzejskoju izložbu kao proizvodu nužno je pristupiti marketinški, što znači dodati joj promidžbu i publicitet, odrediti cijenu, ponuditi na tržištu i, konačno, prodati.

Marketinške aktivnosti vezane uz pojedinu izložbu trebaju sadržavati: suradnju sa sponzorima, promociju projekta, suvenirski program i popratna događanja.

Posjetitelji po godinama

Godina	Individualni posjetitelji	Organizirane grupe	Stranci*	Različita događanja	UKUPNO
2013.	1599	6367	470	10428	18394
2014.	2271	7908	615	13618	23797
2015.	2769	6315	732	19259	28343
2016.	3919	4254	482	19756	27929
2017.	1859	6126	356	18747	26732

*Broj stranaca izvučen je iz broja individualnih posjetitelja ili organiziranih grupa, ovisno u koju kategoriju pripadaju.

Promocija muzejske djelatnosti, unatoč navedenoj potrebi stjecanja prihoda u većem obimu, ne smije se podrediti isključivo tomu, već je nužno privući i zadržati posjetitelje, stvarajući od njih korisnike muzeja na način da pojedinci ili određene kategorije posjetitelja postanu redovitim konzumentima što većeg broja muzejskih sadržaja. To je moguće uvođenjem diferencirane strukture cijena ulaznica (nižom cijenom ili besplatnim ulazom za pojedine kategorije posjetitelja), zadržavanjem prakse dana za besplatan ulaz ili npr. besplatnim posjetom sat vremena prije zatvaranja. Bilo bi svrhovito osnovati društvo prijatelja muzeja s posebnim programom za njegove članove koji bi svoj status ostvarili plaćanjem članarine.

Učinkovito informiranje javnosti o muzejskom programu ili projektu pomoću promidžbenih materijala, plakata, novinskih napisa, televizijskih priloga, računalno-komunikacijskih veza, od najvećeg je značaja za stvaranje i privlačenje publike.

Za uspjeh rada Muzeja od iznimne je važnosti odnos s medijima kao glavnim prenositeljima informacija pa tako i iznimno bitnim kreatorima mišljenja javnosti o nekom programu.

Od Muzeja se očekuje potpuna otvorenost prema javnosti, prema publici, zatim bogata animacijska djelatnost, široka lepeza sadržaja osim izložbi, za koje se također očekuje da budu atraktivne i u potpunosti okrenute novim tehnologijama. Za sve te aspekte novac je neupitno onaj prvi, osnovni problem s kojim se susreće svaki muzejski djelatnik pa je tako potrebno da svi, postupno, shvate kako se za djelovanje muzeja moraju koristiti različiti izvori financiranja.

▪ *Kulturni turizam*

Kulturni turizam kao specifični oblik turističke ponude u kojoj se kultura nudi kao turistički proizvod, treba imati za cilj suradnju između turizma i kulture kao najpoželjnijeg odnosa ovih djelatnosti.

Potencijali koje je potrebno izdvojiti i osmisлити kao kulturno-turistički itinerer Siska su:

- Arheološki lokaliteti

Arheološka nalazišta i otkrića privlače veliku pozornost javnosti. Materijalni ostaci Siscije visokog su stupnja očuvanosti i to je šansa da se Siscija prezentira kao najprepoznatljiviji povijesni motiv u suvremenom Sisku. Razvijajući „urbanu arheologiju“, istovremeno respektirajući razvoj grada u 21. stoljeću, prezentiranjem određenih točaka cjelokupnog arheološkog lokaliteta, moguće je postići i zamjetne komercijalne rezultate.

- Utvrda Stari grad

Konačnim uređenjem utvrde i zaokruživanjem ponuđenih sadržaja u njoj, treba pokrenuti razradu marketinškog projekta, koji treba uvažavati odvijanje muzejske djelatnosti i želje i potrebe posjetitelja, ali i ostalih korisnika, odnosno potencijalnih organizatora sadržaja primjerenih za odvijanje u ovom objektu. Razradom ovakvog projekta neophodno je uvažiti ostvarivanje određenog pozitivnog financijskog efekta.

- Holandska kuća

Projekt Holandska kuća obuhvaća rekonstrukciju zgrade i uređenje okoliša, opremanje digitalnom tehnologijom i proširenje turističke ponude. U sklopu Holandske kuće smješten je multimedijalni postav industrijske baštine, Gradska galerija Striegl, zbirka ploča i audio uređaja Velimira Krakera, Konzervatorski odjel u Sisku, multimedijalne dvorane, info pult i suvenirnica. Projekt obuhvaća i uređenje pratećih sadržaja industrijske baštine uz Kupu poput uređenja izložbenog prostora o riječnoj industrijskoj baštini na brodu Biokovo, obilježavanje dvije pješačke i dvije biciklističke staze koje će povezivati Holandsku kuću i 34 lokacije industrijske baštine u rutu duge 25 kilometara. S obzirom da se projekt temelji na bogatoj sisačkoj baštini, da pokrene kulturni i turistički potencijal Siska, kao i gospodarski razvoj, posebnu pažnju potrebno je posvetiti njegovu cjelovitu razvoju.

- Buduće etno selo i tradicijska baština koja se oslanja na lokalne posebnosti

Projekt etno-sela „Ušće“ ima za cilj očuvati graditeljsku baštinu posavskog i pokupskog kraja koristeći je kao turistički proizvod kojime bi se ne samo trajno očuvao taj dio baštine, već i aktivno koristio u svrhu promocije sisačkoga kraja te obogaćivanja turističke i kulturne ponude.

- Muzejski postavi koji tematiziraju specifičnosti kulturno-povijesnog razvitka grada

Razvijanje baštine je nužno sagledati kao pokretač turizma pa tako i razvoja lokalne sredine, a u tom kontekstu, Muzej, kao jedna od najvažnijih ustanova kulture treba osnažiti svoju ulogu u poticaju i odabiru posjete turista i poslovnih ljudi.

6. Implementacija strateških ciljeva kroz godišnje programe rada

Namjera je ostvarivanje zadanih ciljeva čije rezultate i ostvarenje možemo definirati i pratiti kroz godišnje planove rada. Rezultati moraju biti lako i kontinuirano mjerljivi kroz indikatore kao što su povećanje vlastitog prihoda, povećanje broja realiziranih programa, sudjelovanje u međunarodnim projektima te prije svega, povećanje broja posjetitelja muzejskih izložbi i korisnika ostalih muzejskih sadržaja.

Trendove, troškove i korelacije između parametara pratit će se informatički.

Poboljšanja u radu Gradskog muzeja Sisak provode se na dvije razine:

- a) organizacijskim i stručnim unapređenjima unutar Muzeja
- b) unapređenja u javnom radu Muzeja

6.1. Organizacija i upravljanje

Za kvalitetno upravljanje potrebno je omogućiti nesmetan i brz protok relevantnih informacija i podataka, što aktivnije sudjelovanje cjelokupnog stručnog osoblja uz pojačanu odgovornost za korektno izvršenje radnih zadataka. Organizacija se mora provesti u skladu sa relevantnim nacionalnim politikama kao i politikama iskazanim u smjernicama EU.

U svakodnevnom radu će se poboljšanja aplicirati u skladu sa Muzejskim aktima, dokumentacijom, strategijom i potrebama struke u cilju:

- redovite evidencije o radnim učincima
- realnog vrednovanja rezultata rada
- praćenja suvremenih dostignuća relevantnih za struku
- poticanja samoprocjene rezultata rada
- poticanja inovativnih pristupa
- poticanja cjeloživotnog obrazovanja i edukacije zaposlenih
- uvođenja normativa za procjenu rada Muzeja
- uvođenja standarda za procjenu rada Muzeja
- poticanja dostupnosti muzejskog fundusa korisnicima

6.2. Javni rad Muzeja

Rad Muzeja odvija se unutar ustrojbenih jedinica (odjela) od kojih svaka od jedinica ima specifične zadatke i zahtjeve, ali sve djeluju zajednički u skladu sa definiranom općom politikom i strategijom poslovanja. Programski zadaci realiziraju se unutar svake od jedinica. Interdisciplinarni rad na projektima koordinira se u međusobnoj suradnji odjela unutar osmišljenih programa.

U poslovanju ustrojbenih jedinica nastaviti će se poticati:

- definiranje i realizacija novih te dopunjavanje starih postava, popuna muzejskih zbirki, učinkovitija registracija, obrada i čuvanje građe
- izdavanje publikacija vezanih uz prezentaciju muzejske građe
- osmišljavanje i realizacija novih programa vezanih uz redovnu djelatnost (izložbe, izdavaštvo, edukacija, marketing, i sl.)
- sudjelovanje u sustavu matičnosti koje Ministarstvo kulture provodi kao prioritetnu aktivnost
- regionalnu suradnju
- međuregionalnu suradnju
- međunarodnu suradnju
- korištenje oblika financiranja programa Muzeja kroz projekte fondova EU te kroz suradnju s Ministarstvom regionalnog razvoja i Ministarstvom turizma.
- uključivanje Muzeja u programe i aktivnosti kulturnog turizma u skladu sa Nacionalnom strategijom selektivnih oblika turizma
- traženje sponzorstva i donacija

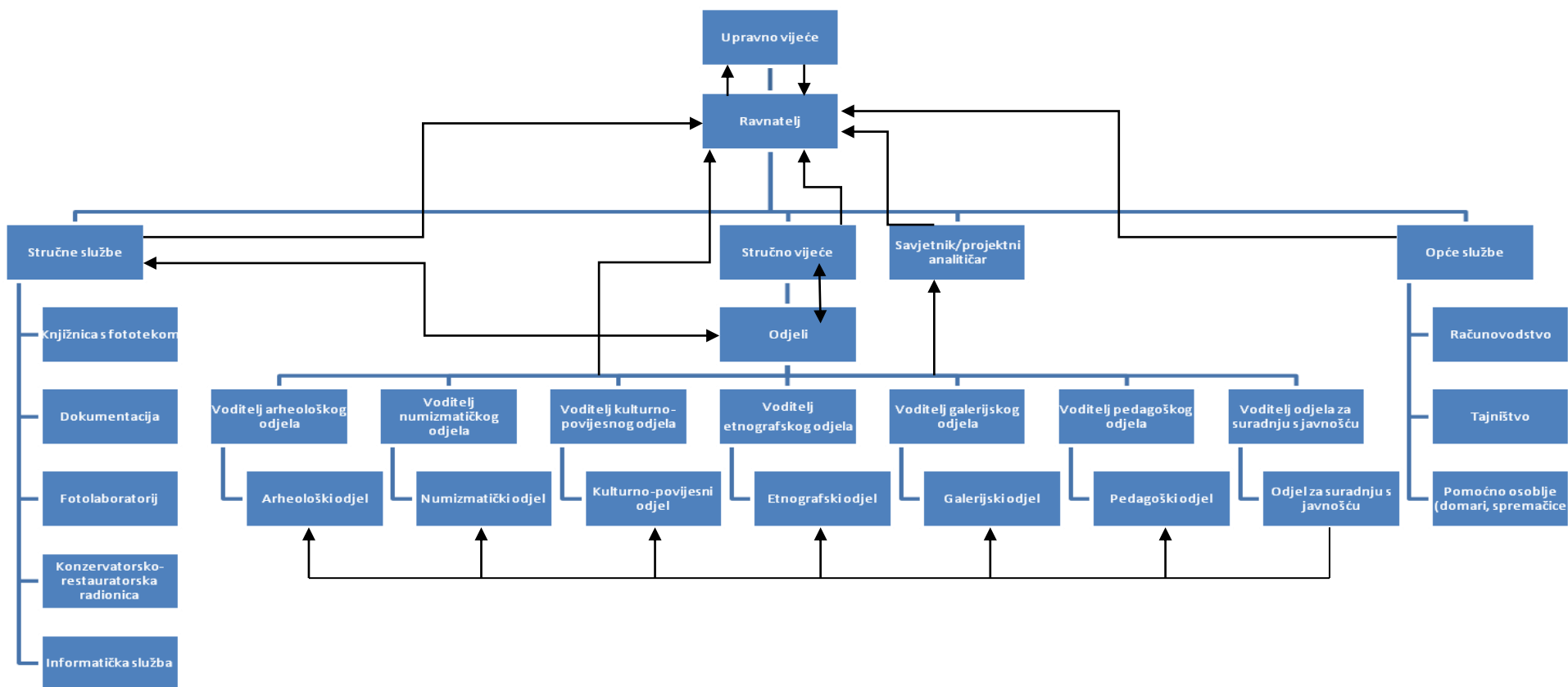
Strateški razvojni prioriteti na razini ustrojbenih jedinica (odjela) vezani su uz nastavak procesa organizacijske i funkcijske decentralizacije unutar koje će se i nadalje ostvarivati osnovna djelatnost projekti i aktivnosti.

6.3. Ustrojstvo i proces reorganizacije

U skladu sa Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustroju iz 2018. obavlja se muzejska djelatnost kroz rad 7 muzejskih odjela, a nastaviti će se i rad na pomaku organizacije rada prema modernoj horizontalnoj organizaciji.

U Gradskom muzeju Sisak zaposlena su 24 djelatnika, organizirana kroz radne procese unutar organizacijske sheme kako slijedi:

Schema planiranih promjena u unutarnjoj organizacijskoj strukturi

U postojećoj shemi nedostaje čuvarska služba i izdavaštvo kao zasebne djelatnosti čemu se teži.

Iz sheme se da lako iščitati namjera da se unutar odjela postave voditelji koji će dio odgovornosti za izvođenje pojedinih projekata preuzeti na sebe. Voditelji odjela trebali bi u većini činiti sastav stručnog vijeća. Također se uvodi pozicija projektnog analitičara-savjetnika. Marketing će također unutar razvojne strategije dobivati sve značajniju ulogu posebno pri planiranju, prezentaciji i izvođenju planova vezanih uz kulturne programe.

7. Zaključak

Gradski muzej Sisak kompleksan je sustav kako po djelatnostima koje obavlja tako i organizacijskim ustrojem. Neophodno je usklađenje broja zaposlenih sa stvarnim organizacijskim i funkcijskim potrebama kako bi se izbjegla otežana realizacija zadataka zbog preopterećenosti unutar sistema praćenja i odlučivanja. Usklađenje treba provesti u skladu s važećim pravilnikom o standardima za muzeje i uz suglasnost Osnivača. Uz unutrašnju reorganizaciju planira se pojačani rad na osnovnim djelatnostima Muzeja, na području edukacije te kontinuirano djelovanje na promjeni strukture posjetitelja u korist planskih turističkih aranžmana. U tom smislu planira se i veći proboj na turističko tržište, prije svega kroz suradnju s Turističkom zajednicom Grada.

Strateški plan vidljivo se i logično naslanja na prethodno trogodišnje razdoblje. Razlog tomu je specifičnost djelatnosti koja se odvija projektno, u znatnom djelu dugoročno i u fazama.

Zadanim smjernicama rada i jasnom definicijom ciljeva u sljedećem trogodišnjem razdoblju naglašena je spremnost da se svi ciljevi realiziraju sukladno zacrtanim planovima, kao i spremnost da se poduzmu sve potrebne aktivnosti za njihovu realizaciju. Programi su definirani kao razvojni i u interesu očuvanja kulturno-povijesne baštine sisačkog kraja te napretka kulturnog turizma kako na lokalnoj, tako i na nacionalnoj razini.

Programi su financijski zahtjevni i kao takvi, temelje se na dugoročnim planovima izvođenja. Potreba naglašavanja mogućnosti financiranja nameće se kao mogući otežavajući trenutak u realiziranju planiranog, obzirom na trenutnu situaciju ekonomske stagnacije na lokalnoj i državnoj razini.

Unatoč tome, primjenom novih, kvalitetnijih, metoda unutrašnje organizacije te pojačanim naporima u smjeru financiranja projekata iz strukturnih fondova EU, kao i samofinanciranja, zacrtane strateške ciljeve je moguće ostvariti u interesu cijele zajednice. Stručan, samoprijegoran rad djelatnika Gradskog muzeja Sisak, jamstvo je da će sredstva biti utrošena na najbolji način i u interesu zaštite i unapređenja povjerenih im kulturnih dobara, čiji je izuzetan značaj nesporan i u međunarodnim okvirima.

Sisak, 13. prosinca 2018.

Ravnatelj Gradskog muzeja Sisak

mr. sc. Vlatko Čakširan